

Saare maakonna rahvaraamatukogude aastaaruanne 2015

Tabel 1

Maakonna/linna nimi	Elanike arv (01.12.14)	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	Kokku
Saare maakond	34525	30	0	30

1. Põhilised tegevussuunad

Olulisem 2015. aastast:

- Teeninduspiirkonna lugejate vajadusi rahuldav ja Kultuuriministeeriumi lepingut järgiv kogude täiendamine
- Muusika-aasta raames toimunud ettevõtmised (näitused, kohtumised muusikainimestega, muusikaraamatute ettelugemisvõistlus lastele jne)
- Kirjanike juubelitähtpäevade tähistamine (E. Vilde, A. Uustulnd, A. Mälk)
- Kohapealse raamatukoguhoidjate täiendkoolituse korraldamine ning maakonna raamatukoguhoidjate õppe- ja kultuurireis Tšehhimaale ja Prahasse
- Keskkogu Ameerika teabenurga 10. sünnipäeva tähistamine
- Kaali ja Torgu raamatukogu kolimine uutesse ruumidesse
- Lääne-Saare valla 8 raamatukogu mitmed arupidamised vallavalitsuse ja volikoguga valla raamatukogude tuleviku teemal

Eesmärgid 2016. aastaks:

- Merekultuuri aasta tähistamine
- Ühiste ettevõtmiste (näitused, üritused, koolitused) läbiviimine koos heade koostööpartneritega
- Uute koostööpartnerite leidmine ning uute projektide koostamine ja elluviimine
- Raamatukoguhoidjate kohapealse täiendkoolituse korraldamine
- Lastetöö mitmekesistamine, erivajadustega lastele tähelepanu pööramine
- Eesti Vabariik 100 ja Saare Maakonna Keskraamatukogu 110 (aastal 2017) ettevõtmiste planeerimine
- Kärla raamatukogul plaanide tegemine (sisustus, teenused jne) 2017. a valmivate uute ruumide tarvis
- Kaasaegse maakondliku serveri soetamine

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogude tegevust reguleerivad dokumendid ja nõukogud

Kaarma, Kärla ja Lümända valla ühinemisel tekkinud Lääne-Saare valla raamatukogude (Abruka, Aste, Eikla, Kaarma, Kärla, Lümända, Randvere, Taritu) kasutamise eeskiri kinnitati 22.04.2015. Vallavanema käskkirjaga kinnitati ka raamatukogutöötajate töölepingute uued redaktsioonid ja ametijuhendid. Uus tasuliste teenuste hinnakiri hakkas kehtima 03.11.2015.

Ülejäänud maakonna raamatukogudes kehtivad varasematel aastatel kinnitatud tegevust reguleerivad dokumendid.

Raamatukogusid on käsitletud järgmiste omavalitsuste arengukavades: Kihelkonna,

Laimjala, Leisi, Lääne-Saare, Muhu, Mustjala, Orissaare, Põide, Ruhnu, Salme, Torgu, Valjala ja Kuressaare linn. Mõnes arengukavas põgusamalt, mõnes põhjalikumalt.

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.14. €	Seisuga 31.12.15 €	Muutus %
Eelarve kokku	764 664	812 858	+6,3
sh keskraamatukogu	302 014	334 042	+10,6
Personalikulu	484 101	515 978	+6,6
sh keskraamatukogu	208 966	228 600	+9,4
Komplekteerimiskulu	142 017	154 500	+8,8
sh OV-lt	83 835	91 823	+9,5
sh riigilt	56 780	60 070	+5,8
sh Ameerika saatkond	1 402	2 607	+85,9
sh keskraamatukogu	42 655	47 092	+10,4
sh OV-lt	18 100	20 620	+13,9
sh riigilt	23 153	23 865	+3,1
sh Ameerika saatkond	1 402	2 607	+85,9
Infotehnoloogiakulu	22 055	27 515	+24,8
sh keskraamatukogu	10 440	10 799	+3,4

Investeeringuid oli maakonnas kokku 21 388 € (Eikla 1548 €, Kaali 15 840 €, Ruhnu 4 000 €).

Projektitoetusi sai 2015. aastal ainult Saare Maakonna Keskraamatukogu.

Tabel 3

Projektid, toetused	Periood	Summa
<ul style="list-style-type: none"> • Projekt "Noortelt kirjutajatelt noortele lugejatele"/ Kultuurkapitali Saaremaa ekspertgrupp 	2015	200
<ul style="list-style-type: none"> • Kohtumisõhtu "Esinevad Andres ja Aleksander Ots" korraldamine / Kultuurkapitali Saaremaa ekspertgrupp 	veebr. – märts 2015	200
<ul style="list-style-type: none"> • Projekt "Huvitavad kohtumised raamatukogus" / Hasartmängumaksu Nõukogu 	apr – okt. 2015	400
<ul style="list-style-type: none"> • Ingliskeelsete raamatute ja ajakirjade ostmise ning ürituste korraldamine / Ameerika Suursaatkond 	2015	6542
<ul style="list-style-type: none"> • Projekt "Tšehhi kirjandus, kultuur ja raamatukogud" / Kultuuriministerium 	mai – juuli 2015	310

Projektitoetused olid väga olulised, sest aitasid keskkogul kutsuda mandrilt üritustele ja raamatukoguhoidjate õppepäevadele huvitavaid ja professionaalseid esinejaid.

2.3 Raamatukogudevõrgu struktuur

2015. aastal Saare maakonna raamatukogude võrgus muudatusi ei toimunud.

Mustjala ja Võhma raamatukogu tööd juhib üks inimene. Mustjala raamatukogu on avatud nädala kolmel esimesel tööpäeval ning Võhma raamatukogu neljapäeval ja reedel.

Alates oktoobrist 2015 oli neli sisetöötundi nädalas Aste, Kaarma ja Randvere raamatukogus ning kaks tundi Eikla raamatkogas.

Väikesed muutused lahtiolekuaegades oli kokku 4 külaraamatukogus.

Kaheksa raamatukoguga Lääne-Saare vallas oli päevakorral ja arutlusel vallaraamatukogu moodustamine (fikseeritud Lääne-Saare valla arengukavas 2015-2023 (2030)). Sellealaste kogemuste hankimiseks tutvuti teiste maakondade vastava tegevuse ja selle tulemustega, sh külastasid raamatukogude juhatajad ja abivallavanem üheskoos Märjamaa Valla Raamatukogu. Valla raamatukoguvõrgu võimaliku ümberorganiseerimise teemalised arupidamised jätkuvad 2016. aastal.

2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng

Saare maakonna külaraamatukogude töötajate arvus ega koosseisudes 2015. a muutusi ei olnud. Endiselt töötas maaraamatukogudes 33 raamatukoguhoidjat. Neist 21 täiskoormusega, koormusega 0,9 üks, 0,8 kolm, 0,75 kuus, 0,6 üks ja 0,5 koormusega 1 töötaja. Mustjala valla mõlema raamatukogu (Mustjala ja Võhma) juhatajaks on üks ja sama inimene (kokku 1,0 koormusega).

Keskraamatukogus oli 2015. a raamatukogutöötajaid 21, sh 5 osalise tööajaga (neli 0,8 ja üks 0,5 koormusega). Komplekteerimisosakonnast asus üks töötaja kojulaenutusosakonda, kuna lapsehoolduspuhkusest tuli tagasi komplekteerimisosakonna juhataja Mare Ool.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest

Saare maakonna rahvaraamatukogudes töötab kokku 54 raamatukoguhoidjat, kellest 24 on kõrgharidusega (sh 16 raamatukogunduslik) ja 30 keskharidusega (sh 10 raamatukogunduslik).

Keskkoogu töötajatest on kõrgharidus 13 inimesel (sh 9 raamatukogunduslik) ja keskharidus 8 (sh raamatukogunduslik 3).

Tabel 4

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse pikkus)	Koolituseks kulutatud
Abruka	9	59	238
Aste	9	81	229
Eikla	5	25	98

Hellamaa	9	55	176
Kaali	6	60	300
Kaarma	6	32	101
Kihelkonna	7	32	105
Kõrkvere	11	105	279
Kärla	8	41	282
Laimjala	9	45	176
Leisi	6	33	99
Liiva	8	41	116
Lümända	8	41	119
Metsküla	9	61	396
Mustjala, Võhma	6	31	120
Orissaare	26	192	374
Pihla	8	72	436
Pärsama	5	28	96
Randvere	7	71	221
Ruhnu	2	9	8
Sakla	11	127	279
Salme	8	77	297
Sandla	7	35	73
Tagavere	3	17	81
Taritu	11	94	364
Torgu	8	41	94
Tornimäe	13	90	307
Valjala	14	117	297
Keskkogu	26	944	2750

* Mustjala ja Võhma raamatukogu juhivad üksteist ja sama töötaja.

Täiendõppeks kulutati maakonna raamatukogudes kokku 8511 €, mis on 1% eelarvest nagu eelmiselgi aastal ning 1,6% tööjõukuludest.

Keskkogu koolituskulud olid 2750 €, mis moodustab keskkogu eelarvest 0,8% nagu eelmiselgi aastal ja 1,2% tööjõukuludest.

Tabel 5

Koolituse teema	Korraldaja	Osavõtjate arv
Nordic Noir. Põhjamaade põnevik	Põhjamaade Ministrite Nõukogu Eestis	3
Raamatukoguhoidja kui koolitaja	RR	2
Kuidas oma tööd hinnata, et teised mõistaksid?	RR	1
Maaraamatukogude seminar-laager Võrumaal	ERÜ, Võrumaa Keskraamatukogu	4
Meediakoolitus. Sotsiaalmeedia	Anneli Ohvril, Põide Vallavalitsus	2
Linnade ja valdade päev Tallinnas	Kultuuriministeerium, Riigikantselei	1
ERÜ kõne- ja aastakoosolek	RR, ERÜ	3
Lasteraamatukoguhoidjate	TÜ	1

suveakadeemia		
Eesti külade XI maapäev	Kodukant	1
Eesti keele maagilisest mõjust	RR	1
Tokerjad hääbuvad, Vilde jääb	E. Vilde Majamuuseum, Eesti Kirjanike Liit	1
Kirjandusfestival HeadRead 2015	Eesti Kirjanike Liit	1
Kuidas uurida vaimset pärandit?	Rahvakultuuri Selts	1
Maaraamatukoguhoidja päev Palamusel	ERÜ	1
Haldusreformi mõju raamatukogudele	RR	2
Loengud õigeusust	Toivo Treima	1
Easmaabi täiendkursus	Eesti Punane Rist	1
Teavikute parandamine	RR	2
Kõvakaaneliste kasutusköidete valmistamine	RR	1
Lääne-Saaremaa turismiobjektid	Saare Turismiinfokeskus	1
Looduslikud pühapaigad	Saare Turismiinfokeskus	1
Aasta lind - viu; Aasta loom - metssiga	Keskkonnaamet	1
Õppereis turismitöötajatele	SA Saaremaa Turism, Kuressaare TIK	1
Rohemajandus biosfääri programmialal	SA Ülikoolide Keskus Saaremaal	1
Infopädevuse alused (e-kursus)	TÜ Elukestva Õppe Keskus	2
Ingliskeelsete ametikirjade korrektne koostamine ja vormistamine	Eesti Koolitus- ja Konverentsikeskus OÜ	1
Seminar-laager „Muusika raamatukogus – kõlab hästi“	ERÜ, Lääne-Virumaa Keskraamatukogu	2
Konverents COBAL	Läti Rahvusraamatukogu, Läti Raamatukoguhoidjate Ühing	1
Kas ma töötan hea teenindusega raamatukogus?	RR	1
Kuidas ideest luua tulemuslik projekt?	Personali Arenduskeskus	1
TÜ Väärikate Ülikool (5 loengut)	SA Ülikoolide Keskus Saaremaal	4
Eesti lastekirjandus, tõlkekirjandus ja illustratsioon	Eesti Lastekirjanduse Keskus	1

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

Agnessa Sepp (Sakla) – „Kodanikuks olemisest Eesti Vabariigis“ Sakla seltsimajas
 Urve Vakker (Taritu) – ettekanne August Mälgu loomingust Lümända põhikoolis
 Marika Raun (Lümända) – ettekanne „Loodus A. Mälgu loomingus“ Lümända põhikoolis
 Anu Urmet (Tornimäe) – ettekanne Gerda Märtseni raamatuillustratsioonidest „Maailma loomine“ ja Maarja festivali raames ettekanne ikoonidest Tornimäe rahvamajas

2.4.3 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused

Tabel 6

Koolituse teema	Koolitaja/esineja	Koolitustundide arv	Raamatukogu-hoidjate arv	Koolituseks kulutatud summa	Koolituskava eesmärgi täitmine (kutse-kvalifikatsiooni kompetentsid, hinnang)
Kultuuride erinevusest lähtudes usunditest. Budism. Islam. Ristiusk	Lii Muru	6	40	206	Silmaringi avardamine, sallivuse kasvatamine
Eesti õigekeelsus ja ametitekstide koostamine	Helika Mäekivi	5	24	87	Eesti keele korrektne kasutamine
Eesti õigekeelsus ja ametitekstide koostamine	Helika Mäekivi	5	20	87	Eesti keele korrektne kasutamine
Tšehhi kirjandus „Minu ilus elu maal“ ja teised raamatud	Küllike Tohver Heli Künnapas	4	37	287	Ülevaate saamine tšehhi kirjandusest ja kultuurist ning eesti uudiskirjandusest
Milan Kundera Tšehhi kirjandus kolleegilt kolleegile	Indrek Koff Raamatukoguhoidjad	5	30	402	Teadmiste saamine M. Kundera ja teiste autorite loomingust. Esinemiskogemuse saamine
Eduard Vilde poliitiline sõnum. Kas Eduard Vildest oleks võinud saada juunikommunist? Mõtteid maaraamatukogude laagrist Võrumaal	Jaak Valge	5	37	251	Silmaringi avardamine. Eesti kirjandus ja ajalugu. Kogemuste ja raamatukogundusliku info saamine
Päev Saaremaa Muuseumis: Saaremaa raudtee	Endel Püüa	6	36	116	Muuseumi tegevuse ja toimimis-

ajaloost Muuseumiprogramm MUIS Johannes Aavik Arhiivraamatukogust Suvituselu ja lossipark	Priit Kivi Olavi Pesti Katrín Äär Maret Soorsk				mehhanismide tundmaõppi- mine. Koduloolise teabe ja andmebaasi MUIS kasutamisosku se saamine
Kirjanike tuur Kultuuripoliitikast	Mehis Heinsaar, Urmas Vadi, Veronika Kivisilla Mihkel Raud	4	37	0	Informatsiooni saamine kogude kujundamiseks ning eesti kirjandusest ja riigi kultuuripoliitika arengutest
Püha Eelkäija Skiita Reomäel Kaali raamatukogus: Mälutreening Ülevaade RR-s toimunud haldusreformi alasest teabepäevast	Anu Vahter Urve Vakker, Maire Rauk	6	32	706	Koduloolise ja haldusreformi alase teabe saamine. Oskuste saamine enesearendamiseks
Praha ja Tšehhima. Praha Linnaraamatukogu. Cesky Krumlovi raamatukogu		40	20	1400	Info- ja kogemusteva- hetus kolleegidega. Eesti raamatuko- gunduse tutvustamine, Saaremaa ja Eesti tutvustamine

Keskkoogu korraldas 2015. aastal 8 koolituspäeva Kuressaares, õppesõidu Pihla valda (Kaali raamatukogu, Püha Eelkäija Skiitasse Reomäel) ning õppe- ja kultuureisei Prahasse ja Tšehhimaale.

Õppepäevade planeerimisel püüti kavva võtta olulisi erialaseid ja üldkultuurilisi teemasid heade ja kompetentsete lektorite käsitluses, arvestades ka raamatukoguhoidjate soove ning ettepanekuid.

Mandril toimuvatest enesetäiendamisvõimalustest sagedasemat osasaamist takistasid napid eelarvelised vahendid. Koolituse hinnale lisanduvad suured sõidu- ning tihti ka majutuskulud,

samuti suur ajakulu. Seetõttu peavad maakonna raamatukoguhoidjad väga oluliseks, et õppepäevad toimuksid Kuressaares kohapeal.

Lisaks teadmiste saamisele peetakse tähtsaks ka võimalust kord kuus õppepäevadel kolleegidega kokku saada, suhelda ning kogemusi vahetada.

Keskkoogu poolt korraldatud õppepäevadega oldi rahul. Neid hinnati sisukateks ning harivateks, ka silmaringi laiendavateks.

2.4.4 Erialahariduse omandamine

Eikla raamatukogu juhataja Heidi Raimla jätkas õpinguid raamatukogunduse ja infokorralduse erialal Tartu Ülikooli ühiskonnateaduste instituudis bakalaureuseõppes.

Taritu raamatukogu juhataja Urve Vakker lõpetas õpingud Tartu Ülikooli sotsiaal- ja haridusosakonna ühiskonnateaduste instituudi organisatsiooni infotöö õppekava magistriõppes ja omandas sotsiaalteaduse magistri kraadi (cum laude). Urve Vakkerile omistati 2015. a ka Raamatukoguhoidja VII kutsekvalifikatsiooni aste.

2.4.5 Töötajate tunnustamine

Helle Kesküla (Abruka) – Kultuurkapitali aastapremia “Järjepidevuse hoidmise ja loovuse eest harrastusteatri tegevuses”

Anne Leesla (Hellamaa) – Muhu Vallavalitsuse tänukiri ja meene

Lembi Mets (Kaarma) – Lääne-Saare Vallavalitsuse tänukiri

Ülle Maimann (Kärkla) – Lääne-Saare Vallavalitsuse tänukiri, Kärkla põhikooli tänukiri

Kaie Niit (Kärkla) - Lääne-Saare Vallavalitsuse tänukiri, Kärkla põhikooli tänukiri

Erika Pints (Liiva) – Muhu noortekeskuse tänukiri

Liili Ader (Mustjala, Võhma) – Kodutütarde peavanema Angelika Narise tänukiri

Marlin Pärn – ERÜ tänukiri, Kultuuriministeeriumi tänukiri, Orissaare Vallavalitsuse tänukiri ja kingitus (Aasta maaraamatukoguhoidja 2014 laureaat)

Agnessa Sepp (Sakla) – Valjala Vallavalitsuse tänukiri, Saaremaa Arenduskeskuse tänukiri, Kallemäe kooli tänukiri, „Teeme ära“ tänukiri

Urve Vakker (Taritu) – Saare maakonna 2015. a parim maaraamatukoguhoidja

Enda Naulainen (Saare Maakonna Keskraamatukogu) – Kultuuriministeeriumi tänukiri

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine

2.5.1 Haldustegevuse üldiseloomustus. Raamatukogu ruumid ja asukoht

Tabel 7

Raamatukogu nimi	Vajadused	Teostatud tööd (2015)	Plaan (arengukavast aasta vms)
Hellamaa	Kogu maja remont	-	Muhu valla arengukava 2014-20 (raamatukogu asub ühes majas Hellamaa külakeskusega)

Kaali	-	Uued ruumid Kaali koolimajas	-
Kõrkvere	Suuremad ruumid, remont	-	-
Kärla	Suuremad ruumid	Eskiisprojekt	Rahvamaja ehitus algab 2016. a ja valmib 2017. a
Laimjala	Valgustuse renoveerimine ja ruumide soojustuse parandamine	-	2016
Lümanda	Vahetatakse laenutusruumi aken. Lümanda raamatukogu paigutatakse keskusehoone esimesele korrusele ning uuendatakse raamatukogu mööbel	-	2016 Lääne-Saare valla arengukava aastateks 2015-2023(2030) (raamatukogu asub praegu keskusehoone 2. korrusel)
Mustjala	Maja teise poole väljaehitus	Trepi remont	Aastaks 2020
Orissaare	Ruumipuudus ja kahe toa põrandad kehvas seisukorras	Kolme toa valgustuse uuendamine	Remonti ja muutust ruumide osas 2016. aastal ei ole ette näha
Ruhnu	Abihoone katuse ehitus. Sanitaarremont raamatukogu ruumides	Vee- ja kanalisatsiooni paigaldus. WC ehitus	Ei ole kindel, sest puuduvad rahalised vahendid 2016. aastaks
Sakla raamatukogu	Välisrepi remont	-	2016
Taritu	Ruumide laiendamine	-	Konkreetne plaan puudub (ei ole arengukavas fikseeritud)
Torgu	-	Uued ruumid Torgu endises koolimajas	-

Millistes raamatukogudes ei ole tagatud juurdepääs liikumispuudega inimesele?

Esimesel korrusel asuvasse külaraamatukogudesse (neid on maakonnas 23) on kergema liikumispuudega inimestel ligipääs olemas. Ratastooliga on võimalik siseneda 10 raamatukokku, kus sobiv juurdepääs või olemas kaldtee.

Teisel korrusel asuvasse külaraamatukogudesse on liikumispuudega inimestel sisenemine raskendatud. Selliseid raamatukogusid on maakonnas 6 (Kaali, Laimjala, Lümada, Pärsama, Tagavere, Tornimäe).

Keskraamatukogu külastamine on liikumispuudega ja ka ratastooliga inimesel võimalik. Olemas on lift ja invatualetid mõlemal korrusel.

Tabel 8

Raamatukogu nimi	Vajadused	Teostatud tööd (2015)	Plaan (arengukavast aasta vms)
Taritu	-	Kaldtee ehitus	-

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas 2015

WIFI leviala on olemas keskraamatukogus ja 25 maaraamatukogus.

Uued lauarvutid soetasid Kõrkvere, Mustjala, Ruhnu ja Võhma ning sülearvuti Kärla raamatukogu. Hellamaa raamatukogu ostis kaks UPS-i, Abruca raamatukogu printeri, Pihtla raamatukogu võõtkoodilugeri ning Liiva raamatukogu dataprojektori. Pärsama ja Torgu raamatukogu said printer-skanner-koopiamasina.

Uuemad, kuid kasutatud arvutid anti üle Kihelkonna, Metsküla, Orissaare ja Tagavere raamatukogule.

Viirusetõrjet uuendati 4 külaraamatukogus.

Lääne-Saare kaheksa raamatukogu tarvis osteti tutvumiseks ja tutvustamiseks kaks e-lugeri.

Keskraamatukogus on kasutusel 27 rendiarvutit ja 21 –monitori. 2015. aastal osteti keskkokku 1 printer, 3 võõtkoodilugejat, 1 arvuti ja tarkvara Microsoft Office Home and Business 2016 ning rendiarvutitest osteti jääkmaksumusega välja kolm arvutit ja monitori.

2.7 Raamatukogude koostöö.

Töö koordineerimine ja koostöösuhted

2.7.1 Kohalikul tasandil

Kohalikul tasandil tegid raamatukogud koostööd kohalike omavalitsuste, oma piirkonna rahvamajade, koolide, lasteaedade, muuseumide, külakeskuste ja teiste asutustega, seltside ja MTÜ-dega ning teiste maakonna raamatukogudega. Head koostööpartnerid 2015. aastal olid veel Saaremaa Kaitseliidu Malev (Mustjala), Saare Maanaiste Koostöövõrgustik Tõllu Tütred (Kärla), Kuressaare Hoolekanne (Eikla) ja Tornimäe Õigeusu Kirik (Tornimäe).

Väga tihedalt suhtlesid ja tegid koostööd 2015. aastal uue suure valla – Lääne-Saare valla – kaheksa raamatukogu töötajad. Ühiselt peeti aru tuleviku üle Abruksal ja külastati Märjamaa Valla Raamatukogu vallaraamatukogu moodustamise temaatikaga tutvumiseks. Üheskoos koostati Lääne-Saare valla rahvaraamatukogude kasutamise eeskiri ja tasuliste teenuste hinnakiri, esitati taotlus valla raamatukogutöötajate palga tõstmiseks ning Lääne-Saare valla raamatukoguvõrgu võimaliku ümberorganiseerimise teemalise koosolekust osavõtjaile esitati omapoolsed ettepanekud raamatukogude arenguks uues vallas.

Keskraamatukogul jätkus endistviisi kohalikul tasandil meeldiv koostöö erinevate Kuressaare linna asutuste, eriti Kunstikooli, Kuressaare Muusikakooli, Kuressaare Ametikooli, Vanalinna Kooli, mõlema gümnaasiumi ning linna lasteaedadega. Samuti Kuressaare Linnavalitsuse, Saare Maavalitsuse, Saaremaa Muuseumi, Saare Arhiivraamatukogu, Kuressaare Kultuurivara, Genealoogia Seltsi, Saaremaa Kirjandusklubi, Raadio Kadi, AS-ga Overall Eesti, SA-ga Ülikoolide Keskus Saaremaal ning kohalike ajalehtedega Saarte Hääl ja Meie Maa.

Koostöö keskraamatukogu ja maaraamatukogude vahel oli mõlema osapoole hinnangul väga hea. Jätkus ka 2012. aastal alanud oma raamatukogu ettevõtmistest teadaandmine kolleegidele kolm korda aastas maaraamatukogude listi kaudu.

Olulisemad keskraamatukogu rollid koostöö koordineerimisel olid: õppepäevade korraldamine, maaraamatukogude metoodiline juhendamine, komplekteerimine, igasuguse raamatukogundusliku info vahendamine ja maakonna raamatukoguhoidjate ühtekuuluvustunde kujundamine.

2.7.2 Riiklikul tasandil

Eesti Kultuuriministeerium – maakonna koolitusprojektid

ERÜ – koolitused, seminarid

Eesti Lastekirjanduse Keskus - koolitused, üleriigilised ühisprojektid, näitused

Eesti Rahvusraamatukogu – koolitused, kirjanike tuur

Eesti Hoiuraamatukogu – kogude täiendamine

Põhjamaade Ministrite Nõukogu – näitused

Eesti Kirjanike Liit – kirjanike tuur

Deltmar OÜ - info- ja kataloogisüsteemi RIKS kasutamine

Põhja-Ameerika Ülikoolide Keskus – tutvustused õppimisvõimalustest USA-s

TTÜ AR, TÜR, TLÜ AR, EMTA raamatukogu, TÜ Pärnu Kolledži raamatukogu, Tallinna

Keskraamatukogu - RVL

Eesti Tarbijakaitseamet

2.7.3 Rahvusvahelisel tasandil

Aprillis 2015 täitus 10 aastat Saare Maakonna Keskraamatukogu ja Ameerika Suursaatkonna koostöö algusest (näitused, üritused, koolitused, loengud, väitlusõhtud, komplekteerimine) ning Ameerika teabenurga avamisest. Jätkus ka koostöö Poola Suursaatkonnaga.

3. Kogud

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused

2015. aastal teostas Saare Maavalitsus keskraamatukogus haldusjärelvalvet. Haldusjärelvalve prioriteet oli maakonnaraamatukogu raamatukoguteeninduse koordineerimisel kogude komplekteerimise ja töötlemise ülesannete täitmine.

Raamatufondi täiendamisel oli endiselt esikohal Eesti autorite ja Eesti kohta ilmuva kirjanduse, samuti lastekirjanduse ning oma piirkonna kodulooliste trükiste soetamine. Olulisel kohal oli ka teatmeteoste ja teadmiskirjanduse ning väärt tõlkekirjanduse tellimine.

Kultuuriministeeriumiga sõlmitud lepingu kohaselt osteti maakonda kultuuriperioodikat ja väärtkirjandust 30 062 euro eest, s.o 50% riigi toetusest.

Kõik maakonna raamatukogud komplekteerivad oma kogud keskraamatukogu kaudu. Maakonna külaraamatukogude juhatajad teevad valiku saadetud tellimislehtede põhjal ise lähtudes oma rahalistest võimalustest ning arvestades oma raamatukogu teeninduspiirkonna eripära (kooli või lasteaia olemasolu, piirkonnas asuvad asutused jne). Arvestada tuleb ka suvitajate soovidega. Valdade siseselt teevad raamatukogud teavikute tellimisel koostööd. Ühiselt otsustatakse, kes mida ostab. Jätakuvalt on suur tähtsus järelkomplekteerimisel.

Ostetud teaviku keskmiseks hinnaks kujunes 11,49 €, 2014 aastal oli keskmine hind 10,97 €.

Vallad andsid teavikute soetamiseks elaniku kohta keskmiselt 2,38 €. Omavalitsustest kõige vähem eraldas 2015. a elaniku kohta teavikute ostmiseks raha Salme vald – 1,60 € ja kõige rohkem Ruhnu vald – 9,20 €.

Kuressaare linna poolt keskraamatukogule elaniku kohta eraldatud toetus teavikute (sh raamat, auvis, elektrooniline teavik, muu teavik) soetamiseks suurenes ning oli 2015. a 1,12 € (2014. a 0,94 €). USA saatkonna toetus keskraamatukogu Ameerika teabepunktile ingliskeelsete raamatute ostmiseks oli 1837 €.

Teavikute saabumine Kuressaarde toimus enamasti tarnijate kulul. Vajadusel töi raamatupakid Tallinnast ära Kuressaare Linnavalitsuse auto või tellisime majandusvedude teenust AS-lt Tehtal. Tavaliselt ühildati teavikute transport näituste vms Tallinnast toomise või sinna tagasi viimisega.

Raamatupakkide toimetamise üks kord kuus külaraamatukokku organiseerisid maaraamatukogude juhatajad.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine

2015. a tuli maakonna raamatukogudesse raamatuid juurde 11 727 eksemplari, millest osteti 10 286 eksemplari (2014 – 9950 eks; 2013 – 10 054 eks) ning 1441 eksemplari, s.o 12% olid annetused. Maakonda ostetud raamatutest oli 67% ilu- ja lastekirjandus nagu ka 2014. a.

Keskkoogu raamatufond suurenes 3403 eksemplari võrra, millest ostud olid 2988 eksemplari (2014 – 2924; 2013 – 2819). Ostudest moodustas ilu- ja lastekirjandus 50%, mis on ühe protsendi võrra rohkem kui 2014. aastal. Annetustena lisandus 415 eksemplari, mis on 12% juurdetulekust. Ostetud nimetusi lisandus 2686.

Võõrkeelseid raamatuid lisandus keskkogu fondi 280, millest 60% olid annetused. Ostetud 111 võõrkeelsest raamatust 94 ingliskeelset raamatut olid soetatud Ameerika Suursaatkonna toetuse eest.

Maakonnas tervikuna kustutati 6144 eksemplari raamatuid, sh 2429 keskkogus.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Perioodikat telliti maakonna raamatukogudesse 32 492 € eest, millest 4518 € eest osteti kultuuriperioodikat. Perioodikale tehtud kulutused kokku suurenesid 7,8% võrreldes 2014. aastaga.

Keskkogule telliti perioodikat 6525 € eest, millest 635 € oli riigi toetus kultuuriperioodikale ning 770 € Ameerika Suursaatkonna toetus 12 ingliskeelse ajakirja tellimiseks.

Maaraamatukogudesse oli tellitud 1-38 nimetust ajakirju ja 2-10 nimetust ajalehti. Keskkogus oli võimalik lugeda 119 nimetust ajakirju ja 20 nimetust ajalehti.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Auviste komplekteerimine on vähenenud, kuna lugejatepoolne huvi nende vastu kahaneb aasta-aastalt.

Auviseid tuli maakonna raamatukogudesse juurde 164 (2014 – 238), millest 128 olid ostud (2014 – 140) ja 36 annetused (2014 – 98). Keskkogusse 106 (2014 – 78), sh 83 ostud (2014 – 70). ja 23 (2014 – 8) annetused. 52% maakonda juurde tulnud auvistest olid audiaalteavikud.

Elektroonilisi teavikuid said maakonna raamatukogud juurde 7 (2014 – 7), millest 6 ostud ja 1 annetus.

Keskkokku osteti 6 elektroonilist teavikut (2014 – 6). Annetusi ei olnud.

Muid teavikuid lisandus maakonna raamatukogudesse 18, millest 9 keskkokku. Kõik lisandunud olid ostud.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Raamatukoguteenuste osas erilisi muudatusi ei toimunud. Välis teeninduspunkte on neljal külaraamatukogul – Taritul 3 ja Kaarma, Laimjala, Pihtla ning Sakla raamatukogul 1. Lugejate vähesuse tõttu suleti Sakla raamatukogu teeninduspunktid Tõnijas ja Jursis.

Eesti Posti lepingulisena osutab alates 2008. a postiteenuseid Torgu raamatukogu ning alates 2012. a Valjala raamatukogu.

Lugejate rahulolu-uuringuks võib teatud mõttes pidada Taritu raamatukogu juhataja Urve Vakkeri magistritöö raames kohaliku kogukonna liikmetega läbi viidud intervjuusid, mille raames küsiti muuhulgas ka inimeste arvamust raamatukogu rolli kohta nii kohalikus kogukonnas üldiselt kui ka selle osa sotsiaalse kapitali ja sotsiaalse sidususe loomisel.

Intervjueeritavad olid raamatukogu tegevusega rahul ja leidsid üksmeelselt, et kokkupuuted selle kohaliku kultuuriasutusega on neis tekitanud valdavalt positiivseid emotsioone. Teades kogukonna liikmete soove ja vajadusi ning arvestades ettepanekuid, saab asutuse tööd muuta ja arendada, et neid vajadusi rahuldada.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine

Interneti vahendusel oli võimalik mistahes infot otsida kõigis Saare maakonna rahvaraamatukogudes. Avalikud internetipunktid töötavad raamatukogude lahtiolekuaegadel.

Külastajate käsutuses on 67 arvutit (sh 15 keskkogus). Keskkogu 15 külastajate kasutuses olevast arvutist on 10 AIP arvutid.

Maaraamatukogudes on interneti külastatavus vähenenud (välja arvatud Kärla ja Ruhnu), sest pea igas kodus on internetiühendus nüüdseks olemas. Elavam on internetipunktide külastamine suvekuudel, kui Saaremaad külastavad turistid ja puhkajad. Suvitajad on ka peamised WIFI kasutajad.

Keskraamatukogu avaliku internetipunkti külastuste arv suurenes 1,8% võrreldes eelmise aastaga.

AIP-de kasutajad külastasid põhiliselt internetipanka, sotsiaalmeedia kanaleid, infoportaale, ajalehtede võrguväljaannete lehekülgi, osteti praami- ja lennupileteid, otsiti infot vaatamisväärsuste kohta, digiallkirjastati dokumente jne.

Kuressaare linnas on väga vähe võimalusi printimiseks, skaneerimiseks või ID-kaardiga toimingute teostamiseks. Seetõttu on keskkogu internetipunktis nende teenuste osakaal kasvanud.

Juhendamist vajavad inimesed kõige enam mailikonto loomisel ja toimingute juures, kus on vaja kasutada ID kaarti. Nende toimingute juures peljatakse üksi arvutit kasutada ja oodatakse internetipunkti töötaja tuge.

4.2 Raamatukogu kasutamine

Tabel 9

Raamatu-kogu	Lugejad 2014	Lugejad 2015	Muutus (+/-)	Laenut-d 2014	Laenut-d 2015	Muutus (+/-)
Linna/maak. rmtk	12250	12160	-90	291394	280831	-10563
Sh keskk	6210	6209	-1	113287	112427	-860

Tabel 10

Raamatu-kogu	Külastused 2014	Külastused 2015	Muutus (+/-)	Virtuaalkü last. 2014	Virtuaalkü last. 2015	Muutus (+/-)
Linna/maak. rmtk	200738	194294	-6444	35511	44540	+9029
sh keskk	113914	110277	-3637	9764	11742	+1978

Maakonnas tervikuna põhinäitajad väheke langesid. Lugejaid oli maakonnas vähem 0,7%, külastusi 3,2% vähem ja 3,6% laenutusi vähem. Virtuaalkülastuste arv kasvas 25,4%.

Keskraamatukogus registreeriti 1 lugeja vähem kui eelmisel aastal. Külastuste arv kahanes 3,2% ning laenutuste hulk 0,8%. Virtuaalkülastusi oli 20,3% rohkem.

Raamatukogude põhinäitajate languse põhjused on juba aastaid samad – Saare maakonna elanike arvu jätkuv vähenemine ning ka lugejaskonna vananemine.

Virtuaalkülastuste arvu suurenemine näitab, et üha enam kasutatakse võimalust teha arvuti vahendusel pikendusi jm ilma kohapeale tulemata.

Maakonna raamatukogude kojulaenutustest oli 79,6% raamatulaenutused (sh 73,4% laste- ja ilukirjandus), 20,1% perioodika ja 0,3% auvised.

Maaraamatukogude kasutajate lugemiseelistused on jäänud samaks. Endiselt hinnatakse eesti kirjandust, „Minu ...“ sarja raamatuid ja elulugusid. Palju laenutati ka kriminaal- ja armastusromaane ning ajalugu, psühholoogiat, pedagoogikat, käsitööd, toiduvalmistamist ning kodukujundamist käsitlevaid raamatuid.

Maaraamatukogude TOP 10: Kersna, V. „Ei jäta elamata“, Tohvri, E. „Ühe katuse all“, Sepp, A. „Petlikud puhtad lehed“, Pets, H. „Elu läheb edasi“, Pets, H. „Klassikokkutulek Kassaris“, Tohvri, E. „Veel on aega“, Sepp, A. „Suhete kummalised keerdkäigud“, Sajo, M. „Verevermed“, Lember, I. „Villa järve ääres“.

Populaarsemad perioodikaväljaanded maaraamatukogudes olid Eesti Naine, Tiiu, Maakodu, Elukiri ja Imeline Ajalugu.

Keskkogu kojulaenutustest moodustasid raamatud 99,2% (sh 67% laste- ja ilukirjandus), 0,4% oli perioodika ja 0,4% auviste laenutusi.

Keskkogu 2015. aastal kõige enam laenutatud raamatute edetabeli algusesse jõudsid järgmised raamatud: Kivirähk, A. „Rehepapp, ehk, November“, Kersna, V. „Ei jäta elamata“, Gailit, A. „Ekke Moor“, Nöstlinger, C. „Vahetuslaps“, James, E. L. „Viiskümmend halli varjundit“, Tohvri, E. „Ühe katuse all“, Olsson, S. „Sune“, Kivirähk, A. „Sirli, Siim ja saladused“, Green, J. „Süü on tähtedel“, Hargla, I. „Apteeker Melchior ja Oleviste mõistatus : kriminaalromaan vanast Tallinnast“.

Keskkogu lugemissaali perioodikalugejate, ka päringute esitajate arv on vähenenud. Küll aga on lugemissaal leidnud rohkem kasutust erinevate ürituste ja koolituste toimumise paigana.

Ameerika nurka külastavad õpilased, ka vahetusõpilased ning tudengid, samuti Saaremaal elavad välismaalased. Nurga materjale kasutatakse õpingute tarvis, sealset ingliskeelset ilukirjandust laenutatakse ka koju.

Muusika kohapeal kuulamine on raamatukogudes praktiliselt kadunud. Videofilmide ja DVD-de vaatamise võimalust kohapeal kasutatakse minimaalselt.

4.3 RVL teenindus

2015. a RVL-i kasutamine maakonnas tervikuna tõusis päris palju. Saadud tellimusi oli 44,5% rohkem ning teistelt telliti 45,3% rohkem raamatuid kui 2014. aastal.

Külaraamatukogud kasutasid peamiselt maakonnasisest RVL-i. See toimus läbi RIKS-i. Raamatute kättesaamine ja tagastamine korraldati raamatukogutöötajate vahendusel või sõprade-tuttavate abiga.

Keskkogu tellis raamatuid peamiselt kõrgkoolide ja mandri suurematest raamatukogudest.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimisel eelistatakse eesti algupärast laste- ja noortekirjandust ja väärt tõlkekirjandust.

Pidevalt jälgitakse Eesti lastekirjanduse keskuse poolt väljaantavat kuukirja Lastekirjanduse Uudistaja, samuti kuu raamatut ja teisi soovitusnimekirju, mis on keskuse poolt koostatud. Komplekteeritakse ka koolide poolt soovitulikku nimekirja lisatud raamatuid. Samuti tehakse järelkomplekteerimist laste ja noorte seas populaarseks kujunenud raamatutele.

4.4.2 Raamatukogu kasutamine

Tabel 11

Rmtk	Lug-d 2014	Lug-d 2015	Muutus (+/-)	Külast-d 2014	Külast-d 2015	Muutus (+/-)	Laenut 2014	Laenut 2015	Muutus (+/-)
Linna/ma ak. rmtk	2639	2583	-56	47083	40777	-6306	31283	29207	-2076
sh keskk	1130	1149	+19	22952	17421	-5531	8711	9004	+293

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine

Maakonna lugejate üldarvust 21% (2014 – 22%) olid lapsed. Laste külastused moodustasid kõigest külastustest 21% (2014 – 24%) ning laenutused 10% (2014 – 11%).

Keskraamatukogu lugejatest olid 19% (2014 – 18%) lapsed. Keskkogu laste külastuste hulk moodustas 16% (2014 – 20%) külastuste üldarvust ja 8% laenutuste üldarvust nagu 2014. aastalgi.

Maakonnas tervikuna lastetöö põhinäitajad vähenesid – lapslugejaid oli vähem 2,1%, laste külastused kahanesid 13,4% ning laenutused 6,6%. Keskkogus vähenes laste külastuste hulk 24,1%, aga kasvas 1,7% lugejate arv ning tõusis 3,4% laenutuste hulk.

Saare maakonna elanike arv väheneb aasta-aastalt, ka laste arv. Raamatukoguhoidjad tõdevad, et lapsed loevad jätkuvalt vähe. Aina rohkem on laste aeg lisaks intensiivsele koolitööle sisustatud huvialaringide ja muu meelelahutusega. Raamatukogud püüavad konkureerida teiste ajaveetmisvõimalustega ning otsida ja katsetada meetodeid, millega lapsi lugemise juurde tuua.

Oluliseks peetakse seda, et tutvus raamatukoguga algaks juba lasteaiast alates ning et lapsed tuleksid raamatukokku nagu hea sõbra juurde ja ei unustaks seda sõpra ka kooliteed alustades.

Regulaarselt külastasid lasteaiarühmad Salme, Kärla, Liiva, Orissaare, Pihla, Tornimäe ja Valjala raamatukogu ning raamatukogutöötajad tõid esile ka häid koostöösuhteid lasteaiatöötajatega raamatute tutvustamise osas.

Orissaare raamatukogu lastetöötaja käis lasteaias kohapeal üle nädala kahes nooremas rühmas ja kord kuus vanemas rühmas lastele lugemas ja jutustamas. Vahel tehti katseid ja meisterdati midagi. Lastele jäi rühma vaatamiseks-uurimiseks raamatuid. Neid jututunde oodati väga. Tõsiasi on see, et rühmas, kus Marlin Pärn on juba laste söimeajast saati käinud, on praegu mitmed viieaastased, kes oskavad lugeda ja käivad koos vanematega ka raamatukogust raamatuid valimas.

Valjala raamatukogu kingib igal kevadel kooliminejatele midagi raamatukogu poolt ning edastab kutse tulla taas raamatukokku. Ka Kärla raamatukogul on saanud toredaks traditsiooniks raamatu kinkimine kooliteed alustajatele. Seekord oli kinkeraamatuks S.Väljali raamat "Jussikese seitse sõpra".

Valjala raamatukogus meisterdati koos Valjala põhikooli algklassidega ning alati üritati midagi õppida ka seoses raamatukoguga. Jätkuvalt annab Valjala põhikooli kirjandusõpetaja 7.-9. klassi õpilastele ülesandeks tutvustada kaasõpilastele ühte uut proosaraamatut ja ühte uut luuleraamatut. Nendele raamatutele on lisandunud veel ka reisikirjad ja kriminullid. Nii mõnigi laps on saanud sellest ettevõtmisest innustust lugemiseks.

Kärla raamatukogu jätkas üritust „Raamat tuleb külla“, mis sai alguse 2009. aastal ning 2014. aastal kaasati ka algklassid. Valmisid nimekirjad vabalugemiseks ja klassis käsiteldavate teoste kohta. Kõik algklassid said oma klassi kastitäre nimekirjas olevaid raamatuid.

Väga heaks hindab Kärla raamatukogu koostööd Kärla põhikooli vanema astme eesti keele ja kirjanduse õpetajaga.

Juba teist aastat on vanemas astmes Kärla raamatukogu küllastajate ja laenutuste arv kasvanud. Töötajad on veendunud, et selle põhjuseks on 2013. a sügisel alustatud uute raamatute tutvustamine. Eesmärgiks on tutvustada uut ja väärt, samas eakohast kirjandust kõikides põhikooli klassides.

2015. aasta algusest asub Kärla raamatukoguga ühes hoones muusikakool. Raamatukogutöötajad usuvad, et tõenäoliselt oli Kärla raamatukogu maakonnas ainuke raamatukogu, kellele muusika-aasta puhul said pärastlõunast alates igapäevaseks kaaslaseks pillimäng ja muusika.

Ruhnu raamatukogu on hakanud lapsed rohkem külastama. 11 õpilasega Ruhnu kooli emakeeleõpetaja on suunanud lapsi raamatukokku ja raamatute juurde. Igale lapsele koostati terveks aastaks isiklik raamatute soovitatav lugemisnimistu. Loetud raamatute esitlused toimusid koolis ning see on aidanud õpilastes lugemisharjumist süvendada.

Häid koostöösuhteid kohalike koolidega toovad esile veel Tornimäe, Liiva, Orissaare, Salme, Pihla, Kaali ja Leisi raamatukogu. Kaks viimast asuvad ühes hoones kooliga.

Orissaare raamatukogu kasvatas eelmisel kooliaastal algklassidega lugemispuule lehti. Klassides olid tabelid, kus peeti arvestust õpilaste loetud raamatute kohta ning raamatukogus puu, kus igal klassil oma oks. Kevadel kuulutati välja iga klassi kuldlugeja, kes sai ka väikese kingituse ja kuldlugeja tunnistuse. Tundus, et selline väike võistlusmoment innustas iseäranis poisse lugema.

Eikla raamatukoguga ühes hoones oleva seltsimaja lasteringi lapsed külastasid usinasti ka raamatukogu. Huvi pakkus kindlasti noor raamatukoguhoidja, kellega koos oli võimalik ühteist põnevat ette võtta - meisterdada, lauamänge mängida, niisama juttu ajada ning raamatuid sirvida ja ka ettelugemist kuulata.

Raamatukoguhoidjad leiavad, et päris kindlasti aitab laste lugemishuvi tõstmisele kaasa hea ja kõigipoolset vajalikuks peetav raamatukogu koostöö kooli ja lasteaiaga ning lapsevanematega. Rõhutati ka, et rohkem tähelepanu tuleb pöörata noortele.

2015. aasta Saare Maakonna Keskraamatukogu lasteosakonnas

Alustasime lugemiskoera projektiga. Teavitasime koole, lasteaedu ning jagasime infot nii ajakirjanduses kui raadios. Esimene poolaasta läks visalt ja arusaamisega sellest üritusest võttis aega. Alates septembrist aga on lugemiskoera üritused kõik ette broneeritud.

Aasta 2015 tõi kaasa mitmeid huvitavaid kohtumisi ja sündmusi. Selle aasta eesmärgiks oli tuua laste ette noori autoreid – noortelt noortele – lootuses, et ehk noored on paremaks innustajaks raamatuteni jõudmisel.

Kirjutajatega kohtumisi alustasime sõbrapäeva tähistamisega oma kodusaare kirjutaja Liina Ellikuga, kes tutvustas oma kolme raamatukest.

Üleilmset lasteraamatu päeva tähistasime koos kirjutaja ja kuulimängude looja Anti Saarega. Noortele kirjutaja Heli Künnapas külastas meid samuti aprillis. Tema kaks noorteraamatut on üsnagi populaarsed.

Maikuu tähistame Kuressaare linna sünnipäeva, mille üheks traditsiooniliseks ettevõtmiseks on saanud linnapea jutuhommik lastele, mis toimus seegi kord. Linna sünnipäeva ja muusika-aastat tähistav külaline oli Indrek Koff, kes tegi lastele kohapeal valmis paar pilli käepärasest materjalist ja mängis neid ka ette.

Suveks pakkusime välja suvelugemise nimekirja.

Aasta jooksul käisid lastele esinemas veel Kristiina Ehin, Margus Karu ja Urve Tinnuri.

2015. aasta oli ka näituste poolelt huvitav. Toredaimaks neist oli Agnieszka Zelewska „Sõidavad, sõidavad mömmikud“, kus lapsed said hinnata väljapanekul osalenud terapeutilisi mänguasju. Huvitav oli ka Valgevene kunstniku Pavel Tatarnikovi näitus, mis viis vaataja koletiste ja imeliste elukate maailma.

Sügishooaeg tõi endaga muusikateemaliste raamatute ettelugemisvõistluse, kus osalesid lapsed üle kogu Saare maakonna. Parim esineja sõitis võistlema Tallinna.

Laste lugemissaali jõulutuba kujundati muusika-aasta kohaselt laste lemmikute Frozeni ja Olafi tegelaskujude, nootidega kaunistatud jõulupuude ja erinevate muusikariistadega. Toimusid muusika- ja jutuhommikud ning gongihelide teraapia.

2015. a tõi muudatuse laste lugemissaali kasutamisse. Kui varem käidi seal põhiliselt arvutimänge mängimas, siis nüüd kasvas lauamänge mängivate laste hulk ja ka lihtsalt raamatuid ning ajakirju lugevate laste arv. Paljud noored vanemad tulid koos lastega lugemissaali mängima ja lihtsalt aega veetma.

2016. a on kavas lasteosakonna kojulaenutusse teha lastele ajaveetmisnurgake, kus on kott-toolid, mängutelk ja valik mänge ning raamatuid jne, et väikestel lastel oleks sel ajal tegevust, kui vanemad omale lugemisvara valivad

Uuel aastal otsime võimalusi tegeleda rohkem ka erivajadustega lastega. Arutame läbi meie võimalused ja õpetajate ootused.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused

Laste- ja noorteüritusi toimus aasta jooksul maakonnas kokku 201 (sh 51 keskkogus). Üritustest osavõtjaid oli 4242 (sh 1288 keskkogu ettevõtmistel osalejad).

Keskkogu laste- ja noorteüritustest 15 said teoks koostöös Ameerika Suursaatkonnaga.

Tabel 12 laste- ja noorteüritustega on ära toodud lisas 3.

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Koduteenindust pakkus 11 külaraamatukogu. Soovitud raamatuid viisid eakatele ja puutega inimestele koju kätte raamatukogutöötajad ise või koduhooldusega tegelevad valla sotsiaaltöötajad.

Tabel 13

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	179	1	27

Tabel 14

	Ürituste arv	Osavõtjate arv
Teenused teistele asutustele	2	13

Eikla raamatukogu juhataja tegi virtuaalhoolduse ELVI raames hooldekodule 2 videokõnega kirjandustutvustust. Liiva raamatukogu juhataja valis ja soovitas vajadusel Muhu valla hooldekodu tegevusjuhendajale materjale hooldekodu üritusteks ning muudeks sealseks ettevõtmisteks.

Kärbla raamatukogu lugejateks on mõned hoolekandeaasutuse Sõmera Kodu (vaimupuudega ja psüühiliste häiretega inimesed) elanikest. Psüühilise erivajadusega isikud, kui neile on

määratud eestkostja, saavad laenutada ainult eestkostja nõusolekul. Nende lugejatega on probleeme, sest haigushoogude ajal on nad raamatuid rikkunud.

4.6 Raamatukogu kultuurikeskusena

Tabel 15

Raamatukogu nimi	Näitused/virtuaalnäitused, väljapanekud	Üritused	Üritustel osalenute arv
Abruka	11	10	730
Aste	14	10	148
Eikla	2	6	62
Hellamaa	5	5	112
Kaali	13	0	0
Kaarma	15	6	114
Kihelkonna	27	19	391
Kõrkvere	28	8	139
Kärla	19	17	273
Laimjala	14	6	725
Leisi	22	18	519
Liiva	20	9	154
Lümanda	9	3	91
Metsküla	21	23	178
Mustjala	9	5	102
Orissaare	67	56	1108
Pihtla	15	4	123
Pärsama	10	0	0
Randvere	3	4	92
Ruhnu	6	0	0
Sakla	11	52	3100
Salme	16	16	392
Sandla	20	5	185
Tagavere	14	0	0
Taritu	17	8	172
Torgu	6	0	0
Tornimäe	17	21	203
Valjala	2	14	195
Võhma	4	4	28
Saare Maakonna Keskraamatukogu	51	76	2239
Kokku	488	405	11575

Raamatukogude osatähtsus kohapealses kultuurielus on jätkuvalt oluline. 2015. aastal toimus maakonna raamatukogudes palju huvitavaid näitusi ja väljapanekuid, kohtumisi kirjanike ja teiste elualade esindajatega, käisid koos seltsid, klubid ja ringid, võistlusi pidasid mälumängurid. Raamatukoguhoidjad osalesid erinevate kohalike ürituste ettevalmistamisel (jaanipäev, Eesti Vabariigi aastapäev, talgud, laadad, külade kokkutulekud, kohalike taidlusringide juubelid jne) olles tihti eestvedajateks.

Näitused ja väljapanekud olid enamasti pühendatud kirjanike, kunstnike ja teiste väljapaistvate inimeste juubelitele ning rahvakalendri tähtpäevadele ja muudele olulistele teemadele.

Eikla raamatukogu juhataja pani Facebooki virtuaalnäitusena üles laste joonistatud jõuluteemalised skaneeritud pildid.

Hulga ettevõtmistega tähistati muusika-aastat. Liiva raamatukogus kõneles muusikalistest hetkedest sõnas ja helis muusikaõpetaja Leena Peegli. Lümända raamatukogu juhataja tutvustas senioride seltsingule raamatuid tuntud eesti lauljatest ning vaadati ka videosid tutvustatud inimeste esinemistest. Eakate päeval esines pillimängu ja lauluga Leisi raamatukogus akordionimängija Vello Medri ning Metsküla raamatukogus muusik ja rahvapillimängija Irja Aardam. Tornimäe raamatukogus tutvustas kohaliku kiriku koorijuht vaimulikku muusikat. Orissaare raamatukogus rääkis eesti rahvapillidest rahvapilliõpetaja Õie Pärtel ning Hellamaa raamatukogus andis ülevaate eesti muusikaelust Ivo Linna. Muusikale olid pühendatud ka Taritu raamatukogu üritus „Muusika meie hinges ja meie ümber“ ning „Päev muusikaga“ Kaarma raamatukogus.

Aasta jooksul oli raamatukogudes võimalik kohtuda paljude huvitavate inimestega. Aste raamatukogus oli külas Kätlin Hommik-Mrabte. Kõrkvere raamatukogus jagas Aafrika-reisi muljeid Hannes Hanso. Leisi raamatukogus tutvustas ennast ja oma luulet Ülle Roomere.

Salme raamatukogu külalisteks olid Raivo Aeg ning Väino Uiho. Idamaade meditsiinist rääkis Õie Kõösel ning vabaõhuüritusel metsas ja mere ääres tutvustas Silvi Filippov erinevaid taimi ja maarohuteesid.

Orissaare raamatukogus esines vallavanem Vello Runthal ja reisimuljeid erinevatest maadest jagas Tartu ülikooli teadur Liis Siinor.

Saare Maakonna Keskraamatukogu Ameerika teabenurga 10. juubeli raames esines Justin Petrone teemal „Ameeriklasena Eestis“ ning USA Konsul Lisa Cross pidas loengu „Viisasaamine USAsse - võimalused ja keerukused“. Keskkogu üritustel esinesid veel Andres Ots ja Mihkel Raud. Kolm loengut pidas Irje Karjus ehk Metsamoor. Jaapani päeval sai kuulata kultuuriatašee Takashi Ato ettekannet Jaapanist ja Kuressaarest pärit neiu Jaapanis õppimise kogemusest.

Oli mitmeid meeldejäävaid raamatuesitlusi ja kirjanikega kohtumisi. Kihelkonna raamatukogus esitlesid oma raamatut „Midagi igavest pole olemas“ Asta Salumaa ja „Siin, seal ja Siberis“ Udo Knaps. Keskkogus, Orissaare ja Salme raamatukogus rääkis enda loomingust ja tutvustas oma uut raamatut "Minu ilus elu maal" Heli Künnapas. Adena Sepp esitles raamatut "Petlikud puhtad lehed" Salme raamatukogus ning Orissaare raamatukogus Marika Blossfeldt oma teist raamatut "Looduslik toit. Ehe ja tervendav" ja esines ka loenguga tervislikust toitumisest. Keskkogus, Orissaare ja Valjala raamatukogus olid Liina ja Vahur Kersna autogrammitunnid. Oma raamatust "Litsid" ja selle saamisloost rääkis keskkogus Mart Sander.

XII kirjandustuuri Sõnaränd raames esinesid keskkogus ja Orissaare raamatukogus Veronika Kivisilla, Urmas Vadi ja Mehis Heinsaar. Liiva raamatukogu lugejad kohtusid Ülo Tuulikuga ning keskkogus sai kuulata Indrek Kofi, Kristiina Ehini, Liina Elliku, Margus Karu ja Urve Tinnuri esinemist.

Tähistati kirjanike sünniaastapäevi. Möödus 90 aastat kirjaniku ja laululooja Albert Uustulndi sünnist. Keskkogu korraldas viktoriini A. Uustulndi elu ja loomingu kohta. Orissaare raamatukogus toimus arutelu tema raamatu „Meri, mehed ja jumalad“ üle.

Lümända ja Taritu raamatukogu juhatajad aitasid korraldada Lümända põhikoolis toimunud August Mälgu mälestusõhtut, kus ise ka ettekannetega esinesid.

Laimjala raamatukogu juhataja osales Debora Vaarandi ja Henno Käo elust ning loomingust valminud näituse koostamisel ja heategevusliku kontserdi „Laimjala valss“ ettevalmistamisel. Orissaare raamatukogus meenutati Eduard Vildet. Loeti üle tema „Raudsed käed“ ning vahetati muljeid loetu üle. Madisepäeva tähistamisel anti Orissaare raamatukogus ülevaade mitme Madise (Hint, Jürgen, Kõiv, Salum) teostest, tiinapäeval keskenduti Tiinadele (Rekand, Ilves, Tamman, Tuvikene) ning lisaks tutvustati Arvo Valtoni luulekogu "Tiinale". Seoses valentinpäevaga räägiti Valentinidest (Kuik, Katajev, Rasputin) ja tutvustati Valentina Siia raamatut abikaasast Arvist ("Veel kord") ja Valentine Nõlvaku mälestusi ("Ellujääja") ning raamatukoguüritusel „Käbi ei kuku kannust kaugele“ III räägiti Runnelitest-Ligidest-Mooradest. Ettelugemispäeval luges Orissaare raamatukogus igal täistunnil keegi töötajatest ette katkendi või lühijutu omal vabal valikul hetkel raamatukogus viibinud küllastajatele.

Eikla raamatukogu ettepanekul ning koostöös raamatukoguga ühes hoones asuva seltsimajaga alustati seltsimajas kinoseansside korraldamisega. Esimeseks filmiks oli „Must alpinist“. Raamatukogu juhatajal on edaspidi plaanis filmidega ja seal käsitletavate teemadega seonduvat kirjandust seansside ajaks välja panna.

Saaremaal filmiti 2015. a seriaali „Varjudemaa“. Kuna osa võtteid tehti Kärla endises vallamajas, kus asub ka raamatukogu, osutasid raamatukogutöötajad vajadusel filmitegijatele omapoolset abi. Üks episood filmiti septembris ka raamatukogus.

Salme raamatukogu korraldusel oli võimalik vaadata dokumentaalfilmi "Muhu : Ätsed ja roosid"

Kihelkonna raamatukogu juhataja Maret Kaju juhendab näiteringi. Ta lavastas Aino Kivi näidendi „Salme saladus“ esimese osa, millega esineti Kuressaare Päevakeskuses, Salme rahvamajas ja kaks korda Kihelkonnal.

Jätkati ka liikumisaasta traditsioone. Kõrkvere raamatukogu korraldas südamenädala raames matka Sitme randa. Laimjala raamatukogu tegi kaastööd valla liikumisprojektile „Vallarahvas liikuma“ ning Sandla raamatukogu aitas kaasa ürituste „Matk loodusesse“ ja „Südamest liikudes“ läbiviimisele. Abruka raamatukogu oli osaline Abruka I tantsupeo korraldamisel.

Ka 2015. aastal andis keskkogu oma panuse Kuressaare merepäevade korraldamisse. Viiendat korda merepäevade kavas olnud mälumängu küsimused koostas pearaamatukoguhoidja Maire Rauk ning koos kolleegidega viis mälumängu ka läbi.

Lasteosakonna juhataja Liilia Kõiv tutvustas merepäevadel kahel korral juustu- ja veiniraamatuid ning korraldas Silver Sepa ja Kristiina Ehini esinemise.

Märtsis 2015 leidsime toreda üllatusena rahvusvaheliselt internetileheküljelt pealkirjaga "1001 Libraries to see before you die" Andreas Hahni kirjutise Ruhnu raamatukogu kohta. Sel ajal oli sellel leheküljel Eestist ainsana ära toodud Ruhnu raamatukogu.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Tabel 16

Raamatukogu	Rühmakoolit. arv		Osalejate arv		Individaalkoolit. arv		Osalejate arv	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Abruka	0	0	0	0	5	21	5	21
Aste	2	1	28	14	3	4	3	5
Eikla	0	0	0	0	2	4	2	4
Hellamaa	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaali	4	2	24	8	6	12	6	12
Kaarma	0	0	0	0	4	5	4	5
Kihelkonna	0	0	0	0	4	11	4	11
Kõrkvere	0	0	0	0	6	9	6	9
Kärla	22	13	357	158	11	20	16	29
Laimjala	3	4	30	32	64	76	64	76
Leisi	7	6	130	120	0	0	0	0
Liiva	1	1	10	8	12	13	12	13
Lümanda	0	3	0	29	0	0	0	0
Metsküla	0	0	0	0	6	7	10	12
Mustjala	0	0	0	0	1	6	1	6
Orissaare	10	17	66	136	24	19	26	19
Pihtla	6	7	114	128	5	4	5	4
Pärsama	0	0	0	0	0	2	0	2
Randvere	0	0	0	0	0	2	0	2
Ruhnu	0	0	0	0	6	7	6	7
Sakla	0	0	0	0	10	4	10	4
Salme	1	1	10	11	5	5	6	5
Sandla	0	0	0	0	4	3	2	3
Tagavere	0	0	0	0	0	0	0	0
Taritu	0	0	0	0	5	6	5	6
Torgu	0	0	0	0	5	4	5	4
Tornimäe	3	2	32	18	4	5	8	8
Valjala	2	2	20	21	2	0	2	0
Võhma	0	0	0	0	0	0	0	0
Keskkogu	8	14	136	202	10	383	10	383
Kokku	69	73	957	885	204	632	218	650

Peamine rühmakoolituste sihtrühm on õpilased ja lasteaia vanema astme lapsed, kellele tavaliselt tutvustatakse raamatuhoiu põhitõdesid, raamatute paigutust riulil, elektronkataloogi, raamatukogu kasutamise korda jne.

Individaalkoolituste vastu tunnevad huvi täiskasvanud ning enamasti just pisut eakamad lugejad. Aina enam lähevad igapäevased toimingud e-keskkonda. Seetõttu vajati tihti õpetust

järgmistel teemadel: perioodika tellimine ja maksmine internetis, tuludeklaratsioonide täitmine, Euroopa ravikindlustuskaardi tellimine, e-posti aadresside tegemine, elektrilepingud, e-hääletuskeskkond, ID-kaardi sertifikaadi uuendamine jne. Individuaalkoolitustel õpetati ka CV koostamist, Power Pointi esitluse koostamist jm.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus

Raamatukoguteenuste ja -ürituste tutvustamise ning muu info jagamise kanalid on jäänud samaks. Külaraamatukogud kasutasid selleks enamasti valdade infolehti, valdade kodulehti, kohalikke teadetetahvleid, vahel ka Saare maakonna mõlemat päevalehte (Meie Maa ja Saarte Häääl) ning kohalikke raadiot Raadio Kadi. Maaraamatukoguhoidjad leiavad, et parim teavitusviis on siiski suusõnaline teave raamatukogus toimuvast.

Oma kodulehel jagavad kõikvõimalikku infot Abruca (www.abrukainfo.eu) ja Orissaare raamatukogu (<http://orissaareraamatukogu.onepagefree.com/>). Abruca raamatukogu saadab lisaks veel raamatukogu teateid ja kutseid üritustele saareelanike listile.

Facebooki konto on Orissaare, Salme, Tagavere, Taritu ja Tornimäe raamatukogul. Pihla ja Valjala raamatukogu on kajastanud oma tegemisi ning jaganud infot valla Facebooki kontol, Sakla raamatukogu külaseltsi kontol, Metsküla raamatukogu MTÜ Metsküla Küla Seltsi kodulehel ja Facebooki kontol.

Keskkogu ettevõtmisi reklaamiti raamatukogu kodulehel (<http://www.skr.lib.ee>), blogis, Facebookis, samuti kohalikes päevalehtedes ja raadios ning Kuressaare kultuurilistis, emakeeleõpetajate ja huvijuhtide listis ja veebilehel <http://www.kultuurikava.ee>. Info on saadaval ka Vikipeedias ning Google+ lehel. Vikipeedias on artikkel ka Taritu Raamatukogu kohta (http://et.wikipedia.org/wiki/Taritu_raamatukogu).

4.9 Bibliograafia- ja infoteenindus

4.9.1 Andmebaaside loomine

Täiendati andmebaasi RIKS. Kuna DIGAR-is kõik artiklid kohe ei avane, bibliograferiti keskkogus ka 2015. a kahte kohalikke ajalehte Meie Maa ja Saarte Häääl, et RIKS-is kättesaadavaks teha ka värskest ilmunud materjal. 11 ajakirjast bibliograferiti materjali Saare maakonna vaatamisväärsuste, kohalike inimeste jne kohta. RIKS-i on kantud kohalike ajalehtede materjali aastatest 1965-2015.

Maaraamatukogud bibliograferisid olulist koduloolist infot vallalehtedest. Koguti kohalikke kultuuriloolist materjali ja tehti see ka kogukonnale kättesaadavaks.

Kihelkonna raamatukogust võib leida aasta jooksul kogutud infot kohalike oluliste isikute Ado Knapsi ja Jaan Höbeniku ning Kihelkonna vallast pärit laulja Ain Angeri kohta. Kärla raamatukogu koostas põhikooli emakeeleõpetajale mapi Kärla kultuuriloost (rahvajutud, rahvalaulud, murdesõnad, kultuuritegelased, Karl Loikeni luule, Kärla kihelkonna vanasõnad). Sakla raamatukogu osales koduloomaterjalide kirjalikus ja tehnilises salvestamises ning fotomaterjali kogumises külamuuseumis talletamiseks.

4.9.2 Infopäringud

Päringuid esitati 2015. a kogu maakonna raamatukogudes kokku 3413 (sh 1823 keskkogus). Valdavalt olid teemapäringud.

Mõned huvitavamad registreeritud päringud: inimeste sildistamine, linnu pesakasti lennuava läbimõõt, erinevate spordialade edetabelid, Kihelkonna kihelkonna tanu, kamina ehitus jne.

4.9.3 Trükised ja veebiväljaanded

Raamatukogude juhatajad teevad kaastööd vallalehtedele. Valjala raamatukogu juhataja Tiia Lätt ja Laimjala raamatukogu juhataja Aive Sepp on ise valla teabelehe toimetajad. Aive Sepp osales ka Henno Käo ja Debora Vaarandi elu ning tegevust kajastava näituse väljatöötamisel ning materjalide trükkiandmisel.

Sakla raamatukogu juhataja Agnessa Sepp andis panuse trükise „Kallemäe kool 75“ väljaandmisse.

Keskkogu aitas (fotode ja raamatukogude kohta käiva infoga) kaasa traditsioonilise Saare Maavalitsuse poolt koostatava kultuurikalendri valmimisele.

5. 2016 aasta tegevused

2016. a on plaanis on jätkata tegevustega, mis võimaldavad pakkuda kasutajale võimalikult head teenust. See on saavutatav koostöös endiste ja uute koostööpartneritega ning uute projektide kaasabil.

Jätkub kohapealse raamatukoguhoidjate täiendkoolituse korraldamine. Erinevate ettevõtmistega tähistatakse merekultuuri aastat. Algavad ettevalmistused Eesti Vabariigi 100 ja Saare Maakonna Keskraamatukogu 110 (aastal 2017) tähistamiseks. Keskraamatukogul on kavas soetada uus kaasaegne maakondlik server.

Eesmärgiks on tõhustada tegevust laste lugemisharjumuste kujundamisel ning pöörata tähelepanu selles osas ka erivajadustega lastele.

Koostajad

Direktor
Anu Vahter

Pearaamatukoguhoidja
Maire Rauk

LISA 1 Saare maakonna raamatukoguhoidjate täienduskoolituse kava 2016-2018

Koolituse teema	Koolitustundide arv	Raamatukoguhoidjate arv	Koolituskava eesmärk
2016			
Lugejateeninduse võlu ja valu	6	54	Lugejateenindusoskuste parandamine
Kiirlugemine – efektiivne lugemine	8	54	Lugemiskiiruse parandamine
Näituste ja väljapanekute kujundamine	5	40	Kujundusalaste teadmiste saamine
Madalmaade kirjandus	4	54	Tutvumine madalmaade kirjandusklassika ja kaasaegsete teostega
Arvutikoolitus (skaneerimine, dokumenditöötlus jne)	6	54	Arvutikasutusoskuste täiendamine, bürootehnika kasutamisoskuste täiendamine
E-lugeri, e-raamatute koolitus	6	54	Teadmiste ja oskuste saamine e-lugeri iseseisvaks kasutamiseks ja kasutamise õpetamiseks
Infokirjaoskus, infopädevus. Andmebaasid ja teemaportaalid. Avatud juurepääsuga inforessursid	6	54	Teadmiste ja oskuste saamine tulemuslikuks infootsinguks
Esinemiskunst	6	54	Esinemisjulguse arendamine
Eesti kirjanduse loengud, kohtumised kirjanikega	6	54	Ülevaate saamine eesti kirjanduse varasematest perioodidest ja kaasaja olulistest teostest
Projektide kirjutamine	6	54	Oskuste saamine heade projektide koostamiseks
Kuidas mõõta ja hinnata raamatukogude tööd?	4	54	Raamatukogude töö analüüs aruandluse põhjal
2017			
Mõningaid seiku ja pilte Saare Maakonna Keskraamatukogu 110-aastasest ajaloost	2	54	Silmaringi avardamine, Saaremaa keskse raamatukogu tegevuse ja ajaloo tutvumine
Reformatsioon 500 ja Eesti Evangeelne Luterlik Kirik 100	4	54	Silmaringi avardamine
Raamatukoguürituste korraldamine	6	54	Kultuurisündmuse erinevate etappide tundmaõppimine
Multikultuur,	6	54	Globaliseerumisprotsesside mõistmine

kultuuriajalugu			
Kohalikud kultuuri- ja mäluasutused	6	54	Tutvumine ja koostöövõimaluste otsimine ning leidmine
Eri rahvaste kirjandus	6	54	Teadmiste täiendamine eri rahvaste kirjanduse osas
Eesti kirjanduse loengud, kohtumised kirjanikega	6	54	Ülevaate saamine eesti kirjanduse varasematest perioodidest ja kaasaja olulistest teostest
Sotsiaalmeedia turunduse koolitus	4	54	Õppida, kuidas kasutada Facebooki, Twitterit jne turundamiseks
Blogimise koolitus	4	54	Kuidas alustada blogiga, millest kirjutada, et inimesed tahaksid lugeda
Kuidas sisesuhtlus toimima saada?	6	54	Omandada baasteadmised sisekommunikatsiooni korraldamiseks ja töötajate kaasamiseks oma organisatsioonis
Kommunikatsioon ja sotsiaalmeedia	6	54	Saada ülevaade olulisematest kommunikatsiooni ja turunduse tööriistadest ning nende rakendamise kohta noorte sihtrühmas
Koolitus koduloobibliograafiaga tegelevatele töötajatele	6	54	Koduloolise ainese bibliograferimisoskuste täiendamine
2018			
Eesti kirjandus laias maailmas	6	54	Eesti kirjanduse tõlkimisest teistesse keeltesse. Londoni raamatumess, kus Eesti on koos Läti ja Leeduga aastal 2018 peakülaline
Eesti kirjanduse loengud, kohtumised kirjanikega	6	54	Ülevaate saamine eesti kirjanduse varasematest perioodidest ja kaasaja olulistest teostest
Eri rahvaste kirjandus	6	54	Teadmiste täiendamine eri rahvaste kirjanduse osas
Raamatukogunduslik seadusandlus	5	54	Uute seaduste tundmaõppimine
Sõnakunst ja e-vabadus: autorikaitsest vabakasutuseni	4	54	Omandada teadmisi autoriõigusest ja teoste vabakasutusest digitaalses keskkonnas
Noorsootöö raamatukogus	6	54	Noorsootöö meetodite tundmaõppimine ja noorsootöötajate kogemuste kuulamine
Motivatsioonikoolitus meeskonnale "Jah, ma tahan!"	6	54	Luaa aktiivõppe meetodeid kasutades koostööks vajalik avatud õhkkond, mis motiveeriks osalejaid koostöös lahendusi leidma

Stressi ennetamine ja juhtimine	6	54	Õppida toime tulema stressiga
Kuidas teha arukamalt, mitte rohkem?	6	54	Õppida parimaid efektiivsuse saavutamise tehnikaid
Suhtlemistreening	6	54	Suhtlemisoskuste parandamine

LISA 2 Laste-ja noortekirjanduse nimetused ja eksemplarid 2015 (Saare maakond)

Autor	Nimetus	Väljaandmise aasta	Kirjastus	Eksemplaride arv
Aadma, Kadri	Täht teises taevas	2015		14
Ahwazian, Merilin	Pukanuta	2015		1
Andersen, Hans Christian	H. C. Anderseni muinasjutud	2014		2
Anderson, Eli	Oscar Pill - 1. osa Meedikuste sõnum	2012		1
Annus, Epp	Uku, kaelkirjak ja elevant	2015		6
Applegate, Katherine	Üks ja ainus Ivan	2014		2
Apsley, Brenda	Teeme Võidu!	2014		3
Arakas, Ele	Esmaspäevad	2015		20
Auväärt, Liis	Väike võlur Mattias	2014		4
Auxier, Jonathan	Osav Peter ja tema fantastilised silmad	2014		6
Aveyard, Victoria	Punane kuninganna	2015		1
Banhard, Evelin	Päkapikk on detektiiv	2014		4
Banner, Catherine	Pimeduse hääled	2012		1
Barber, Shirley	Haldjate kokk	2014		5
Barber, Shirley	Ootamatud külalised	2014		4
Barkalaja, Anzori	Heatahtlik elevant, sassis kass ja teised	2014		2
Bédoyère, Camilla de la	Armastan kallistusi	2015		1
Bédoyère, Camilla de la	Armastan musisid	2015		2
Berrow, G. M	My Little Pony	2015		3
Bertholet, Claire	10 lugu	2015		1
Björk, Christina	Kuidas saada rüütliks	2015		3
Bond, Michael	Karupoeg Paddington	2014		1
Bornhöhe, Eduard	Tasuja	1967		2
Bornstädt, Matthias von	Kartmatu teadushiir Nero	2015		4
Bray, Libba	Iluduskuninganna	2015		3

Brown, Carron	Õunapuu saladused	2014		2
Burgess, Melvin	Billy Elliot	2015		5
Carle, Eric	Röövikul on kõht tühi	2015		2
Carter, Ally	Usalda mind, kui	2015		5
Cass, Kiera	Eliit. 2. raamat	2015		7
Cast, P. C.	Ahvatletud. Öö Koja 6. raamat			8
Chancellor, Henry	Muuseumi saladus	2015		1
Chown, Xanna	Lumised lood	2014		4
Clare, Cassandra	Surmav arsenal - 4. raamat Langenud inglite linn	2014		1
Clare, Cassandra	Surmav arsenal - 5. raamat Kadunud hingede linn	2014		1
Clare, Cassandra	Surmav arsenal - 6. raamat Taevase tule linn	2014		8
Colfer, Chris	Muinasjutumaa. Sooviloits	2013		1
Conaghan, Brian	Kui härra Koer hammustab	2014		1
Condie, Ally	Määratud	2015		4
Contra	Kõik on kõige targemad	2015		10
Danziger, Paula	Mina, Amber Brown	2014		5
Dashner, James	Labürindijooksja	2014		1
Dashner, James	Surma ravim : järg raamatutele "Labürindijooksja" ja "Põlenu"	2015		7
Daywalt, Drew	Rasvakriitide mäss	2015		5
Disney	Lumekuninganna ja igavene talv	2015		12
Disney	Lumivalgeke	2015		2
Disney	Okasroosike	2015		4
Disney	Väike merineitsi	2015		2
Dóka, Péter	Lilla Kuningatütar	2015		2
Donaldson, Julia	Tigu ja vaal	2015		4
Druon, Maurice	Tistou, roheliste sõrmedega poiss	2006		1

Duddle, Jonny	Gigantosaurus	2015		5
Egner, Thorbjørn	Pillimees Ronihir, Morten ja Nukatuka metsarahvas	2014		1
Ellik, Liina	Uljas Trolle Pennikogu saarelt	2014		4
Ervald, Andry	Unenäorong	2014		3
Fine, Anne	Minu ema on võimatu	2014		6
Finsterbusch, Monika	Pipa Lupina ja tema puutüvemaja vennaskond	2015		1
Fitzgerald, Sarah Moore	Lootuse õunakook	2015		6
Forman, Gayle	Kuhu ta läks	2015		16
Friedman, Joe	Boobela and Worm	2009		1
Frost, Mark	Allianss - Teine raamat	2014		4
Funke, Cornelia	Tindisüda	2015		4
Gaiman, Neil	Coraline	2009		1
Galán, Ana	Mondrago - iseäralik draakon	2015		7
Gibbs, Abigail	Pimeduse kangelanna	2014		1
Gray, Jennifer	Pööningukass Atticus ja piraadid soovide laeka jälil	2014		1
Gray, Jennifer	Pööningukass Atticus õpib joonistama	2015		2
Green, John	Alaskat otsides	2014		4
Green, John	Süü on tähtedel	2013		1
Green, John	Paberlinnad	2015		11
Green, S. E	Tapja sinu	2015		2
Green, Sally	Poolpaha	2014		1
Grimm	Hunt ja seitse kitsetalle	2015		5
Grimm	Muinasjutte	2014		1
Grimm	Tuhkatriinu	2015		1
Grimm	Vendade Grimmide muinasjutud	2014		2
Grossthal, Urve	Tähtpäevade aastaring	2015		6
Hammer, Eva	Tirelid ja tiritammed	2015		4

Hanna, Virginie	Hiiroke ja hammas	2015		3
Hanna, Virginie	Rudolf aitab jõuluvana	2014		1
Hapka, Catherine	Sofia Esimene	2013		2
Harkkila, Johanna	Muumitalo	2008		1
Hawking, Lucy	Georgi kosmiline aardejaht - Teine raamat	2014		3
Hawking, Lucy	Georg ja Suur Pauk	2015		3
Havukainen, Aino	Veera ja sõidukid	2014		3
Heidenstam, Carl Gustaf Verner	Rootslased ja nende valitsejad : jutustusi noortele ja vanadele. Esimene osa	2015		3
Heidenstam, Carl Gustaf Verner	Rootslased ja nende valitsejad : jutustusi noortele ja vanadele. Teine osa	2015		2
Hellerma, Kärt	Pupi ja salakäik	2015		8
Hellerma, Kärt	Õrnad kõrvad	2010		1
Herzog, Annette	Rõõmsaid pühi, kallid mugits!	2015		3
Hinrikus, Kadri	Suur maailmareis	2015		8
Hinrikus, Kadri	Taaniel Teine	2015		8
Hissey, Jane	Vana Karu	2015		2
Hoffman, Mary	Minu pere on parim	2015		1
Holm, Jennifer L.	Kuldkala number 14	2015		3
Holmström Degerman, Anna	Nohik Niilusel	2015		4
Horowitz, Anthony	Horowitzi õudus. 1	2015		3
Howard, Martin	Lammas Shaun	2015		4
Hytönen, Ville	Vanaisa rododendron	2015		4
Ilves, Kaie	Tädi, Motja ja Nipsik	2014		1
Ilves, Kaie	Vigur kellassepp	2015		4
Ivens, Jan	Jänes Jaak ja pahupidi peenar	2015		3
Ivens, Jan	Jänes Jaak ja tühi tiik	2015		4
Janikovszky, Éva	Vasta ilusti, kui küsitakse!	2015		4

Janosch	"Ma teen su terveks", ütles karu	2015		3
Johansson, Annelis	Härä Viigikübar ja Thoufve loss	2015		4
Jones, Rob Lloyd	Vaata sisse! Autod	2015		3
Järva, Janne	Sõber on pärl	2012		1
Kahro, Marek	Viisteist naeratust	2014		1
Karjahärm, Ruth	Leekmäe rebane - Teine raamat	2014		2
Karm, Hille	Näe, särabki!	2014		2
Karu, Margus	Null.punkt	2014		7
Kask, Risto	Konnaipoiste talvejutud	2015		1
Kass, Kristiina	Kasper ja viis tarka kassi	2015		14
Kass, Kristiina	Nõianeiu Nöbinina ja korstnapühkija	2015		17
Kate, Lauren	Kirg	2015		6
Keränen, Mika	Kuldne Lurich	2014		13
Keränen, Mika	Küttepuuvargad	2015		15
Keränen, Mika	Väravajoonel	2014		11
Kilk, Hille	Eesti koduloomad	2014		1
Kilkson, Tiina	Karupojad kevadet kaemas	2015		4
Kilkson, Tiina	Pisikese Peetri pannkoogipiknik	2014		2
Kinney, Jeff	Ühe äpardi päevik	2015		6
Kirkegaard, Ole Lund	Kummi-Tarzan	2015		11
Kirkkoppelto, Katri	Molli	2014		6
Kivirähk, Andrus	Karneval ja kartulisalat	2015		24
Kivirähk, Andrus	Oskar ja asjad	2015		11
Kivirähk, Andrus	Suur Tõll	2014		2
Koff, Indrek	Kirju koer	2014		1
Koff, Indrek	Koju	2014		3
Korczak, Janusz	Kuningas Macius Esimene	2012		1
Kordemets, Gerda	Klass	2013		2
Korolainen, Tuula	Hiiereke Tupsu seikleb lumes	2014		4
Kotta, Felix	Tublid loomad	2015		4
Kreutzwald, Friedrich Reinhold	Munast sündinud kuningatütar	2015		3

Kudu, Reet	Elu algab kümneselt	2014		1
Kunder, Juhan	Imelik peegel	2015		3
Kunnas, Mauri	Kõigi aegade kosmoseraamat	2015		6
Kunnas, Mauri	Tõnni parim jõulukink	2015		12
Kuzovkov, O	Maša ja Karu	2015		2
Kõdar, Jaak	Väiksed naerusasijad	2014		1
Kõnnussaar, Tiia	Martti läheb kooli	2015		11
Kõnnussaar, Tiia	Tagasitee koju	2012		2
Käit, Helen	Janne ja Joosep - 2 Lohe needus	2014		4
Kästner, Erich	Lendav klassituba	2015		12
Kästner, Erich	Veel üks Lotte	2003		1
Künnapas, Heli	Tähtjaline elu. I. osa	2015		20
Lagercrantz, Rose	Kui ma olin õnnelik	2015		3
Lagercrantz, Rose	Minu õnnelik elu	2014		5
Lagerlöf, Selma	Nils Holgersson	2015		3
Laidla, Siiri	Sebastian, haldjarahvas ja teised	2014		7
Lallemand, Orianne	Kajakapapa Ferdinand	2015		2
Lallemand, Orianne	Kop-kop! Kes seal on?	2014		2
Landy, Derek	Detektiiv Luuker Leebesurm : nägudeta Jumalad	2015		1
Langreuter, Jutta	Friida, see väike metsanõid	2014		4
Lansley, Holly	Täht ja soov	2015		5
Larsson, Åsa	Pax. 3. raamat, Kummituslaps	2015		6
Larsson, Åsa	Kratt	2015		6
Larsson, Åsa	Pax - 1. raamat Loitsusau	2014		8
Larsson, Åsa	Kratt / (Pax. 4.	2015		6
Larsson, Åsa	Pax. 2. raamat, Sünk	2015		5
Lewis, Clive Staples	Narnia kroonikad	2014		2
Levithan, David	Iga päev	2015		2
Lindgren, Astrid	Bullerby lapsed	2015		2
Lindgren, Astrid	Jõulujutud	2014		1
Lindgren, Astrid	Kuidas Emil aitas	2011		1

	Liinal hammast välja tõmmata			
Lindgren, Astrid	Lärmisepa tänava Lota	2014		1
Lindgren, Astrid	Meisterdetektiiv Blomkvist	2015		1
Lindgren, Astrid	Meisterdetektiiv Blomkvist ; Meisterdetektiiv Blomkvist elab ohtlikku elu	1960		1
Lindgren, Astrid	Meisterdetektiiv Blomkvisti ohtlik elu	2015		1
Lindgren, Astrid	Mio, mu Mio	2015		5
Lindgren, Astrid	Oh seda Emilit!	2011		1
Lindgren, Astrid	Pipi Pikksukk	2004		1
Lindgren, Astrid	Rasmus, Pontus ja Lontu	1967		1
Lindgren, Astrid	Röövlitütar Ronja	2003		7
Lindgren, Astrid	Vennad Lõvisüdamed	2014		5
Litton, Jonathan	Muna	2015		3
Litton, Jonathan	Pikk ja lühike	2014		1
Lockhart, E.	Me olime valetajad	2015		8
Look, Kairi	Leemuripoeg Ville teeb sääred	2012		2
Look, Kairi	Lennujaama lutikad ei anna alla	2014		10
Look, Kairi	Peeter, sõpradele Peetrike	2014		4
Loper, Mann	Algus pärast lõppu	2015		12
Malerba, Carla	Häid jõule, lumemees!	2014		1
Maran, Timo	Kodukakk, päevakoer ja teised	2015		10
Mazetti, Katarina	Kummitused ja spioonid	2014		5
Mazetti, Katarina	Metslased ja vombatid	2015		4
Mead, Richelle	Vampiiride akadeemia - 5. raamat Vaimuväe kütkes. 1. osa	2014		1
Mead, Richelle	Vampiiride	2014		2

	akadeemia - 6. raamat Viimne ohver. 1. osa			
Mead, Richelle	Verevalem - Esimene raamat	2015		4
Mead, Richelle	Kuldne liilia. Teine raamat	2015		3
Mead, Richelle	Verevalem. Esimene raamat	2015		4
Menchú, Rigoberta	Väike Min, tüdruk Chimelist	2013		1
Metsola, Aino-Maija	Värvid	2015		3
Metspalu, Tarvo	Jänes Juki & Tuule Maru Mure	2014		2
Molnár, Ferenc	Pal-tänava poisid	1957		1
Molnár, Ferenc	Pal-tänava poisid	2014		4
Molnár, Ferenc	Pál-tänava poisid	1971		1
Moore, Clement Clarke	Jõuluöö muinasjutt	2014		2
Morton, Sasha	Mina olen printsess	2015		1
Moskvina, Marina	Mis juhtus krokodilliga?	2014		3
Mulligan, Andy	Ribblestrop	2015		2
Musgrove, Marianne	Meelespeahaldjad	2013		1
Mäkelä, Hannu	Härra Huu	2015		2
Mänd, Heljo	Pidu vihma ajal	2015		5
Mänd, Heljo	Tee tarkusetradega	2015		5
Märka, Veiko	Barutino	2015		2
Nesbø, Jo	Doktor Proktor ja suur kullarööv	2015		4
Nesbø, Jo	Doktor Proktori puuksupulber	2013		1
Ness, Patrick	Kui koletis kutsub	2014		2
Nilsson, Ulf	Hüvasti, härra Muffin	2014		1
Nilsson, Ulf	Maailma parim esineja	2014		9
Niven, Jennifer	Elu helged paigad	2015		1
Noa, Genadi	Armastus : näidend	2015		1
Noël, Alyson	Sinine tund	2011		1
Noël, Alyson	Sünge leek	2015		8
Nopola, Tiina	Siiri ja mõtsik Hunskele	2015		2
Nordqvist, Sven	Pettsoni	2015		4

	jõuluvanamasin			
Normet-Saarna, Haldi	Kati ja teised	2014		2
Nossov, Nikolai	Totu ja ta sõprade seiklused	2015		5
Oldland, Nicholas	Suur karu kalli	2015		2
Oliver, Lauren	Deliirium	2014		4
Oll, Sulev	Mis mulle meeldib	2015		4
Olsson, Sören	Bert ja rambipalavik	2015		9
Ormerod, Jan	Beebivahetus	2014		5
Oro, Julius	Muna	2015		8
Ots, Loone	Lumise metsa rõõm ehk kuidas Sass ja Laura kuuske toomas käisid	2015		23
Ots, Loone	Taaveti meheteod neetud külas	2014		1
Paistik, Avo	Klaabu juhtumused	1989		1
Palacio, R. J	Ime	2014		1
Pantermüller, Alice	Minu Lotta-elu	2015		5
Parmentier-Blancard, Catherine	Rebane ja kolm muna	2015		2
Parvela, Timo	Ella Lapimaal	2015		5
Pastis, Stephan	Timmu Ämber - [2]	2015		3
Pervik, Aino	Jääpurikas, murelik piim ja teised tüübid	2015		8
Pervik, Aino	Roosaliisa prillid	2014		9
Pervik, Aino	Tähenärija ja Kriksadull	2015		2
Pétigny, Aline de	Laura uued lood	2015		5
Petrone, Epp	Anna hambad	2012		1
Petrone, Epp	Jassi pass	2013		2
Petrone, Epp	Kurru-Nurru vurrud	2015		3
Petrone, Epp	Leena peenar	2015		11
Petrone, Epp	Ma kingin sulle jõe	2015		6
Petrone, Epp	Muinasjutud armastusest	2011		2
Pichon, Liz	Kõik on ülitore (enam-vähem)	2015		5

Pichon, Liz	Mimmu ja Kräämu	2015		5
Pichon, Liz	Suurepärased ettekäanded (ja muu hea kraam)	2014		7
Pichon, Liz	Tom Gatesi äge maailm	2014		3
Piiper, Kristi	Tõde või tegu. Stella	2015		19
Piruzyan, Anait	Seiklus vanalinnas	2014		3
Pohla, Kati	Punase õhupalli vikerkaarevärvilin e seiklus	2015		4
Portes, Andrea	Valge varese anatoomia	2015		7
Poznanski, Ursula	Erebos	2014		6
Preußler, Otfried	Väike nõid	2013		1
Priilinn, Ketlin	Roosi ja Liisu seiklused	2015		10
Priilinn, Ketlin	Halloween	2015		15
Pärnits, Marge	Nässu	2014		1
Püttsepp, Juhani	Gibraltari laevakoerte ühing	2015		11
Püttsepp, Juhani	Liulood	2014		4
Raba, Heidi	Sander Säinas ja lendav siga	2015		10
Rand, Hilli	Esimene A klass ja sügise süda	2015		4
Rand, Hilli	Lumivalge ja süsimust	2014		3
Rand, Hilli	Õnnelike õhtulugude sahtel	2014		6
Randmäe, Delia	Maailma päästmise muinasjutt	2014		2
Rannap, Jaan	Klaabu	2015		4
Rannap, Jaan	Maari suvi	2015		10
Raud, Eno	Kaval-Ants ja Vanapagan	1966		1
Raud, Eno	Naksitrallid	2013		1
Raud, Eno	Naksitrallid - 2. rmt.	1975		1
Raud, Eno	Triin ja päike	2013		8
Raud, Piret	Emili ja oi kui palju asju	2015		6
Raud, Piret	Kõik võiks olla roosa!	2015		5
Raud, Piret	Mina, emme ja	2014		10

	meie igasugused sõbrad			
Raud, Piret	Teistmoodi printsessilood	2013		1
Raun, Ott	Kass nimega Inimene	2015		3
Reeve, Philip	Larklight : ehk, valgete ämblike kättemaks, ehk, Saturni rõngasteni ja tagasi...	2015		2
Reinaus, Reeli	Detektiiv Triibik loomaaias	2013		2
Reinaus, Reeli	Pärdik Päär ja hauaröövlid	2015		12
Reinaus, Reeli	Roosad inglid	2014		13
Reinaus, Reeli	Suhkrust ja jahust	2015		26
Renoult, Armelle	Jänes Joonatanist saab suur vend	2015		1
Richard, Élodie	Lehm Miili ja tema laigud	2015		1
Riddell, Chris	Ada Goot ja kummitushiir [1]	2015		4
Riggs, Ransom	Hollow city	2015		1
Riggs, Ransom	Tontide linn. Teine raamat preili Peregrine'i ebatavalistest lastest	2015		6
Riordan, Rick	Percy Jackson ja koletiste meri	2015		3
Rodari, Gianni	Telefonilood	2015		2
Rodrian, Fred	Pilvelammas	2011		1
Roht, Richard	Laaned ja veed	1959		1
Ross, Tony	Ma ei taha, ei taha!	2015		2
Ross, Tony	Ma tahan, ma tahan!	2015		2
Roth, Veronica	Murdmatu	2014		3
Rowling, J. K.	Harry Potter and the chamber of secrets	1998		1
Rowling, J. K.	Harry Potter and the deathly hallows	2007		1
Rowling, J. K.	Harry Potter and the goblet of fire	2000		1
Rowling, J. K.	Harry Potter and the half-blood	2005		1

	prince			
Rowling, J. K.	Harry Potter and the prisoner of Azkaban	1999		1
Rudolph, Annet	Ai-ai, väike tiiger!	2015		2
Ruiz Zafón, Carlos	Uduprints	2015		5
Rummo, Viiu-Marie	Lendav kala	2015		4
Rummo, Viiu-Marie	Maailmarändur Nööp	2015		4
Rummo, Viiu-Marie	Sokivaras	2015		4
Rusing, Ester	Väike Sulfiana ja valge ingel Ema	2014		1
Saar, Anti	Kuidas meil asjad käivad	2014		4
Saar, Olivia	Hilpharakas	2014		11
Saar, Olivia	Pika suka päkapikk	2015		5
Saarik, Imbi	Seiklusrikas suvepäev	2014		3
Sage, Angie	Septimus Heap - Kuues osa Pimedus	2015		4
Sage, Angie	Septimus Heap - Viies osa Sireen	2014		2
Saint-Exupéry, Antoine de	Väike prints	2014		1
Saksatamm, Markus	Kass ja kinopilet	2013		1
Saksatamm, Markus	Kus on tuukri koduke?	2015		7
Saksatamm, Markus	Postiljon ja kanad	2014		3
Sanderson, Brandon	Terassüda	2015		1
Sarapik, Margit	Kohtumine sündmuste horisondil	2012		1
Savisaar, Edgar	Taimetark Maara jõuluime	2014		4
Sigurðsson, Adalsteinn Asberg	Kääbusekivi	2010		1
Simukka, Salla	Must nagu eebenipuu	2015		5
Simukka, Salla	Valge nagu lumi	2015		6

Sirett, Dawn	Esimesed sõnad : tee mulle pai	2015		1
Sirett, Dawn	Piip-piip! Tee mulle pai	2015		1
Sirett, Dawn	Tee mulle pai	2014		1
Sits, Eve Hele	Saiasoo lood	2014		1
Soomets, Triin	Hea ja kurja jutud	2015		4
Soopan, Ivar	Kõik poisid ei saa suureks	2015		2
Soopan, Ivar	Õhulossivanaisa	2015		6
Soopan, Ivar	Kõik poisid ei saa suureks	2015		2
St. John, Patricia M.	Lume aarded	1997		1
Stannard, Russell	Onu Albert ja mustad augud	2014		2
Stannard, Russell	Onu Alberti kvantseiklus	2015		2
Stark, Ulf	Helin ja Suur Mõtletaja	2015		2
Stark, Ulf	Vilista mulle, Johanna	2014		3
Stark, Ulf	Väike ja tugev	2014		2
Stevenson, Robert Louis	Treasure island	1990		1
Stiefvater, Maggie	Igavesti	2012		1
Stiefvater, Maggie	Kaarnapoisid	2013		1
Stiefvater, Maggie	Palavik	2011		1
Stiefvater, Maggie	Unenäovargad	2014		4
Strandberg, Mats	Võti	2014		1
Stroud, Jonathan	Kisendav	2015		2
Sugg, Zoe	Tüdruk online	2015		10
Susi, Farištamo	Niru, Väaks ja sõbrad	2015		2
Sööt, Maris	Isaga kahekesi	2014		1
Zink, Michelle	Tulesõõr	2014		1
Zink, Michelle	Värava vardja	2014		4
Zullo, Germano	Väike lind	2015		9
Zumm, Marcus E.	Piraatide kuninganna	2014		9
Thydell, Johanna	Laes säravad tähed	2012		1
Till, Jochen	Charlie + Leo	2012		2
Till, Jochen	Charlie + Leo	2014		3
Tinnuri, Urve	Koprapoiss Kaur	2015		8

	läheb kooli			
Tinnuri, Urve	Lumekuninganna märkas lehes ...	2015		3
Tinnuri, Urve	Päkapikk Jäsker	2014		2
Tinnuri, Urve	Sipelgas Reet	2015		4
Tinnuri, Urve	Vanaisa võluhaamer	2015		7
Tomusk, Ilmar	Digipöörane kool	2015		15
Tomusk, Ilmar	Kolmanda A kriminalistid	2014		1
Tomusk, Ilmar	Kriminaalne koolipapa	2015		1
Tomusk, Ilmar	Kriminaalne pangapresident	2015		16
Tomusk, Ilmar	Kriminaalne suvevaheaeg	2014		1
Tomusk, Ilmar	Kriminaalsed automatkajad	2014		1
Tomusk, Ilmar	Nuustik	2014		4
Tomusk, Ilmar	Rasmuse vuntsid	2015		19
Tomusk, Ilmar	Volli läheb tööle	2014		15
Toomet, Tiia	Minu kodu on Eestimaa	2014		1
Travers, Pamela Lyndon	Mary Poppins ;	2015		11
Trull, Ilmar	Rähni ravi	2015		4
Tulviste, Urmas	Silvia suveõhtu jutud	2011		1
Tungal, Leelo	Jänese poeg otsib sõpra	2015		4
Tungal, Leelo	Konn kobrulehe all	2015		10
Tungal, Leelo	Puudel Pedro ja igatsustasu	2014		1
Tungal, Leelo	Raha-haa-haa!	2014		6
Tungal, Leelo	Sinilillega lumememm	2013		1
Tungal, Leelo	Vanaema on meil nõid	2014		1
Tuule, Eet	Poisike rukkis	2015		9
Tuule, Eet	Poisike rukkis : elu sõjajärgses Eestis lapsepilguga	2015		9
Tuule, Eet	Tagalaane valitsejad	2015		4
Tuule, Tarmo	Tattnokk, ehk, Lapsed pole milleski süüdi!	2014		1

Twain, Mark	Tom Sawyeri ja Huckleberry Finni seiklused	2015		3
Tähepõld, Mariliis	Väikese vimkaga perekond	2015		1
Tänav, Katrin	Lustakas tähestik	2014		5
Ulman, Mihkel	Röövlirahnu Martin	2015		7
Vaher, Hugo	Ümera mehed Roosa Villast	2014		1
Vaino, Matthias Jonathan	Suur unistus	2015		5
Vainola, Kätlin	Kelli - peaaegu haldjas	2014		4
Vainola, Kätlin	Kelli hakkab piraadiks	2014		4
Vainola, Kätlin	Sonja ja kass	2015		6
Walcker, Yann	Krokodill Kroku hambavalu	2014		1
Walcker, Yann	Pingviin Martin ja uus naaber	2015		3
Walliams, David	Gängstamemm	2014		2
Walliams, David	Hirmus õudne hambaarst	2015		8
Vallik, Aidi	Laste oma Eesti	2015		18
Vallik, Aidi	Lumehelbe töö	2014		5
Walt Disney Company	Lumekuninganna ja igavene talv	2015		6
Vendel, Edward van de	Koer nimega Sam	2015		4
Widmark, Martin	Kirikumõistus	2015		8
Widmark, Martin	Koolimõistus	2014		7
Widmark, Martin	Kullamõistus	2015		7
Widmark, Martin	Loomapoemõistus	2015		6
Widmark, Martin	Raamatukogumõistus	2015		11
Widmark, Martin	Safranimõistus	2014		5
Widmark, Martin	Tondiakadeemia	2014		1
Vilbaste, Kristel	Metsa rüpes	2015		3
Vilep, Heiki	Une-Mati uued udujutud	2015		6
Vill, Helin	Õnneseen	2015		10
Williams, Margery	Sametjänes, ehk, lugu sellest, kuidas mäguasjad saavad tõeliseks	2015		2
Wolf, Tony	Hane-ema õpetab	2013		1
Yancey, Rick	Viies laine	2014		2

Yancey, Rick	Ääretu meri	2015		3
Yelchin, Eugene	Stalini murtud nina	2014		1
	Eesti imemuinasjuttude kuldraamat	2015		1
	Eesti kollijuttude ja -salmide kuldraamat	2014		3
	Eesti loomajuttude ja -salmide kuldraamat	2013		1
	Eesti unejuttude ja -salmide kuldraamat	2012		1
	Jeti lood	2011		1
	Jõulupärlid	2014		4
	Liisusalmid ja lasteriimid	2014		6
	Omad jutud - 2	2013		4
	Siilid ja pingviinid	2014		4
	Uenäoriik	2014		1
	101 loomajuttu	2014		1
	6 kangelast	2015		3
	Bambi	2007		1
	Beowulf	2009		1
	Ehitame maja	2015		1
	Inetu pardipoeg	2015		1
	Kassi maja	2006		1
	Kaunid klassikalised lood	2014		2
	Klassikalised muinasjutud	2015		2
	Koduloomad	2015		1
	Kolm põrsakest	2015		2
	Kop-kop! Kes elab siin ?	2015		2
	Kus sa oled, emme?	2015		5
	Linnas	2015		2
	Loeme koos	2014		12
	Loomalood lastele	2014		3
	Lossi loomad	2014		2
	Lumivalgeke ja seitse põialpoissi	2015		1
	Maailma rahvaste	2015		4

	muinasjuttude kuldraamat			
	Mammutipoeg ema otsimas	2015		3
	Marjakobar ja teisi seto muinasjutte	2015		2
	Maša ja karu	2015		8
	Meie vahva kodu	2014		1
	Metsa hääled	2015		1
	Minu esimesed sõnad	2014		2
	Muinasjutt kuldkalakesest	2015		3
	Muinasjutte loomadest	2014		1
	Muinasjutte printsessidest	2014		1
	Mõmmi uneaeg	2015		2
	Pahupidi	2015		2
	Pillimäng	2015		1
	Punamütsike	2015		2
	Rõõmus rongisõit	2015		2
	Saabastega kass	2015		1
	See on minu ema!	2015		3
	Sega ja sobita	2014		2
	Smurfilood	2015		2
	Sõidukite tahvelraamat	2015		1
	Taluõue tahvelraamat	2015		1
	Teeme kooki!	2014		1
	Tüdrukute võluvad jutud	2015		3
	Vanad head unejutud	2015		1
	Vanasõna ei valeta	2015		4
	Viie minuti muinasjutte poistele	2015		2
	Viie minuti muinasjutte tüdrukutele	2015		1
	Väike pesukaru	2015		2
	Õudusjuttude varalaegas	2011		3

LISA 3 Laste- ja noorteüritused (p 4.4.4 Saare maakond)

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Aste	Emakeele päev	5
	Laste uudiskirjanduse ülevaade	16
	Ettelugemispäev	14
	Salmid selgeks	21
Eikla	Teraapiakoera külaskäik kahel korral	6
Kaarma	Vana-aja mängud	8
	Öölugemine	24
Kihelkonna	Jänku Jussi lood	11
	4. klass raamatukogus	3
	Raamatunädal lasteaias	11
Kärla	Üritusi kokku 17: uute raamatute tutvustamine, ettelugemine, etlemiskonkurss	273
Laimjala	Lasteaed raamatukogus	10
	Infootsinguvõistlus	8
	Ettelugemispäev „Loeme eesti muinasjuttu“	12
Leisi	Ilon Wikland elu ja looming (5.kl)	23
	H. C. Anderseni muinasjutud	10
	Vestlus Anne-Cath Vestly ja tema raamatud (4.kl)	14
	Sõbrapäeva tähistamine koos kooliga (algklassid)	64
	Emakeelepäeval „Nõid eesti lastekirjanduses“ (algklassid ja 5-6. kl)	87
	Matk Soela sadamasse (5. kl)	23
	Oktoobris leivanädalal viktoriin leiva kohta (5.-7. kl)	12
	Tutvustasime kuulsaid heliloojaid ja kuulasime muusikat (8.-9. kl)	24
	Mängisime vanu laulumänge (algklassid)	60
	Ettelugemine raamatutest, milles oli juttu muusikast algklassid	64
	Mardi- ja kadripäeva teemaline viktoriin (5.-7. kl)	12
	Jõuluteemaliste luuletuste omaloomingu võistlus (1.-7. kl)	20
	Ülevaade Jaan Krossit ja tema loomingust (11.-12. kl)	10
	Emakeelepäeval meenutasime Eduard Vildet ja tema loomingut (10.-12. kl)	50
	Liiva	Villem Grünthal-Ridala 130
Muusikateemalisi tekste lasteraamatuis		12
Sügisteemadel (ettelugemisi)		12
Sügis.Raamatukogu (ettelugemisi)		16
Muusika-aasta teemalisi ettelugemisi		14

	Näituse „Muusikast ja muusikutest“ tutvustus. Ettelugemisi Uuemaid lasteraamatuid, katkendite lugemine	16 6
Lümanda	Lasteraamatupäevast ja klassikalisest lastekirjandusest (lasteaia vanemale rühmale)	22
Metsküla	Üritused lastehoiu lastega - lastehoiu sünnipäev, sõbrapäev, emakeelepäev, muinasjuttude ettelugemine, sügise tervitamine ning raamatukogutunnid, kus tutvustati vanasõnu ja nende tähendust	58
Mustjala	Õpi otsima riulitest raamatuid. Viktoriin (2. ja 3. kl) Koolivaheaja suur viktoriin Ettelugemine lasteaia vanemale rühmale "Pudrumehike ja teisi muinasjutte", joonistamine Lasteaia jõulupidu (Raamatukogu poolt näidend "Ennemuistsed jutud reinuvader rebasest" koostöös kooliõpilaste ja rahvamajaga	13 6 12 55
Orissaare	Linnud-loomad talvel (jututund lasteaia kahele nooremale rühmale) Põhja- ja lõunamaa loomad (jututund lasteaia kahele nooremale rühmale) Illustraatorid Anu Kalm ja Lüüdia Valimäe-Mark (Orissaare Gümnaasiumi 4. kl) Illustraatorid Anu Kalm ja Lüüdia Valimäe-Mark (OG 3. kl) Illustraatorid Anu Kalm ja Lüüdia Valimäe-Mark (OG 2. kl) Illustraatorid Anu Kalm ja Lüüdia Valimäe-Mark (OG 1. kl) Jututund sõprusest ja sõbrapäevast (lasteaia kahele nooremale rühmale) Jututund „Minu keha“ (lasteaia kahele nooremale rühmale) Jututund „Värvid-kollane ja roheline“ (lasteaia kahele nooremale rühmale) Raamatukogutund Buratino ja Pinoccio, osavõtt Rakvere teatri Buratino seiklusmängust (1. kl) Raamatukogutund Buratino ja Pinoccio, osavõtt Rakvere teatri Buratino seiklusmängust (3. kl) Jututund „Loomad-linnud kevadel“ (lasteaia kahele nooremale rühmale)	30 28 23 18 12 14 20 12 12 14 17 17

Algklasside kevadine luuletund, millele eelnes etluskonkurss klassides	68
Luuletunnis astusid üles klasside parimad etlejad.	
Jututund „Sünnipäev“ (lasteaia kahele nooremale rühmale)	20
Jututund „Kevadtööd“ (lasteaia kahele nooremale rühmale)	16
Raamatukogutund „Uuem noorsookirjandus“ (7. kl)	14
Raamatukogutund „Uuem noorsookirjandus“ (8. kl)	14
Jututund „Aedviljad kevadel“ (lasteaia sõimerühm)	10
Jututund „Putukad kevadel“ (lasteaia 3-4-aastaste rühm)	14
Jututund lasteaias teemal „Vesi“ – raamatu R. Brown „Liisu, tuletornikass“ ette lugemine	10
Raamatukogutund. Klassi kuldlugejate välja kuulutamine ja premeerimine, uute raamatute tutvustamine, suvelugemise soovitamine (1. kl)	16
Raamatukogutund. Klassi kuldlugejate välja kuulutamine ja premeerimine, uute raamatute tutvustamine, suvelugemise soovitamine (2. kl)	12
Raamatukogutund. Klassi kuldlugejate väljakuulutamine ja premeerimine, uute raamatute tutvustamine, suvelugemise soovitamine (3. kl)	18
Raamatukogutund. Klassi kuldlugejate välja kuulutamine ja premeerimine, uute raamatute tutvustamine, suvelugemise soovitamine (4. kl)	20
Lasteaia Jänkude rühma raamatukogukülastus	16
Raamatukogutund 1. klassile Tutvumine raamatukoguga, raamatukogu kasutamisega. Ea- ja jõukohase kirjanduse soovitamine	12
Jututund teemal „Vesi“ lasteaia 1. rühmale	11
Jututund „Sügis metsas“ lasteaia 2. rühmale. A. Kivirähk „Kastan ja tammetero“ ettelugemine, tõrulooma meisterdamine	12
Teatmekirjanduse tund 4. klassile	14
Teatmeteoste tutvustamine, otsing teatmeteosest, viitamine	11

Lasteaia koolieelikud külas raamatukogus. Raamatukoguga tutvumine, ettelugemine.	
Ettelugemine lasteaia kahes nooremas rühmas L. Cousins „Meisi läheb raamatukokku“	14
Lasteaia 3. rühm külas raamatukogus. Ettelugemine P. Biet „Kultuurne hunt“	5
Jututund teemal „Tuli“ Lasteaia 2. rühm	16
Jututund isadepäevast. Lasteaia sõimerühm	12
Jututund teemal „Õhk“. Lasteaia 2. rühm. I. Soopan „Õhulossivanaisa“ ette lugemine	14
Jututund teemal „Õhk“. Lasteaia 3. rühm. V. - M. Rummo „Lendav kala“ ette lugemine, kilest meisterdatud langevarjude lennutamine.	14
1.-2. klassile tund „Rahvapillidest hingedeajal“ Hingedeaja kombed, rahvapillid. Pille tutvustas Orissaare muusikakooli rahvapilliõpetaja Õie Pärtel. Kannelt mängis Anete 2. klassist.	28
3.-4. klassile tund „Rahvapillidest hingedeajal“ Hingedeaja kombed, rahvapillid. Pille tutvustas Orissaare muusikakooli rahvapilliõpetaja Õie Pärtel. Kannelt mängis Brita 4. klassist.	32
Jututund lasteaia sõimerühmale „Pere ja kodu“	12
Teatmekirjanduse tund 3. klassile. Teatmeteoste tutvustamine, otsing teatmeteosest, viitamine	13
Jututund lasteaia 2. rühmale. „Koduloomad. A. Lindgren „Kui väike Ida tahtis vempu visata“ ette lugemine. Teatmekirjanduse tund 4. klassile.	14
Teatmeteoste tutvustamine, otsing teatmeteosest, viitamine	15
Lasteaia sõimerühm. Jututund Jõuluootus	12
Lasteaia 2. rühm „Jõulumuinasjutt“	14
1. klassi raamatukogutund.	11
Lugemisnimekirjas olevate ning uute raamatute tutvustamine. Lugemispuu idee tutvustamine.	
Lasteaia jututund sõimerühmale.	14

	„Jõulukombed“ 2. klassi raamatukogutund. Uute raamatute tutvustamine. I. Tomuski loo „Vulli teeb heategevust“ ette lugemine. Illiku laiu Jõulumaal meisterdamispäkapikuna toimetamine. Kaunistasime lastega päkapiku kingikotte. Jõulumaal käisid Laimjala, Põide ja Orissaare valla lasteaia- ja algklassilapsed.	15 140
Pihla	EV aastapäevale pühendatud luulevõistlus õpilastele Hea lasteraamat 2014 (ülevaade) Igaühel oma pill (erinevate pillide tutvustamine „Laste väike muusikaraamat“ põhjal) Muusika lasteraamatutes (ettelugemine 4 korda) “Breemeni linna moosekandid”. Ettelugemine lasteaia vanemas rühmas	17 18 18 75 13
Randvere	Kadripäeva kombed	25
Sakla	Kadripäev Kallemäe koolis	72
Salme	Hans Christian Anderseni elu kui muinasjutt - H. C. Anderseni 210. juubeli tähistamine koos 3. klassiga Kohtumine kirjanik Heli Künnapasega Rariteet - raamat - eriõppe 4. klassi raamatukogutund Sügis on käes - lasteaia eelkooliealiste rühma külastus raamatukokku Teemaks "Sügis" - sügistööd, saagikoristus ja hoidistamine. Ettelugemine raamatutest "Õunte ootel" ja "Riks ja Säde, aiasõbrad". Muuseum tuleb külla - Saaremaa muuseumi 110. juubeliaasta puhul tutvustati muuseumi ja selle ajalugu, näidati ja anti katsuda vanu asju, mängiti mälumängu, müüdi muuseumi uusi asju. Muusika meie ümber ja pillides - muusikaline üritus lasteaia eelkooliealiste rühmale. Mari Lepik rääkis erinevatest rahvapillidest ja mängis lugusid. Külas oli lastekirjanik Urve Tinnuri - osa võtsid 1., 2. klass ja lasteaia vanemate rühmade lapsed. Mardi- ja kadripäev - Kadri rääkis	11 27 2 10 70 11 31

	lastele mardi- ja kadrikkommetest, tantsisime koos Muinasjutuhommik - jõulud muinasjutus. Lugesime lasteaiialastega muinasjuttu "Jõulud metsas".	12 7
Taritu	Uudiskirjanduse tutvustus Ettelugemine Meisterdamine looduslikust materjalist Mereteemaline viktoriin (Lümända Põhikoolis)	6 4 6 71
Tornimäe	Iko Maran 100 Jüri Tuulik 75, Ülo Tuulik 75 Lastekirjanduse päev. Ettelugemine mudilastele Uudisraamatute tutvustus 1. klassile raamatukogu ja laenutuse tutvustus Raamatukogupäeval ettelugemine	33 24 18 61 9 33
Valjala	Sõbrapäeva tähistamine Emadepäeva kaartide meisterdamine ja lugemine Raamatukogu töö tutvustus ja helkurite valmistamine Raamatukogu tööpõhimõtete tutvustamine Raamatukogu mäng Päkapiku üllatus advendiajal	14 35 66 12 12 26
Võhma	Ettelugemine ja joonistamine, raamatust Edgar Valter "Kullast vilepill" Suur koolivaheaja viktoriin Piparkookide küpsetamine ja filmi vaatamine Filmiõhtu "Lumekuninganna ja igavene talv"	9 8 9 10
Saare Maakonna Keskraamatukogu	12 lugemishommikut lugemiskoeraga Sõbrapäev Liina Ellikuga Emakeelt mitut moodi – setu murre Kohtumine Anti Saarega Linnapea Madis Kallas loeb ette Heli Künnapasega kohtumine Esineb Indrek Koff Mõmmikud sõidavad koos kassidega Kristiina Ehin – meri ja muusika Ettelugemisvõistlus Ettelugemispäev koos Margus Karuga Muusikalised jõulud Elsa, Olafi ja gongidega Kohtumine Urve Tinnuriga Muinasjutud muinasjututoas Linnud talvel	74 49 51 124 50 18 79 25 63 29 108 35 25 4 22

Erikujulised raamatud	8
Täheke 55	12
Mängute tutvustamine eelkooliealistele	13
Projektikoostamise loeng "Kuidas hea idee muuta väljapaistvaks projektiks?"	10
Emakeelepäev	51
Uudiskirjandus	8
Agnieszka Zelewska lasteraamatud ja mänguasjad	15
Esineb Vilve Aavik-Vadi (2 esinemist)	27
Muusika-aasta raamatukogus	27
Arutelu "Aja oskuslik planeerimine, koolikaaslaste mõjud ja karjääri planeerimine", arutelujuht Eric Jacobs	19
Ameerika Ühendriikide Suursaatkonnast	
Ameerika pop- ja opkunst – loeng	11
Ameerika pop- ja opkunst – töötuba	11
Filmiõhtu "Legofilm"	13
USA konsul Lisa Cross Ametikooli õpilastele rääkimas oma tööst ja õppimisvõimalustest USAs	66
Memoriaalpäev	28
Ingliskeelsete lasteraamatute ja mängude tutvustamine	12
Filmivaatamine "Shark reef - saving the Ocean with Carl Safina" 12	12
Ameerika nurga kunstiraamatud, ameerika kunst	14
Halloweeni tähistamine - maskide meisterdamine, filmivaatamine, SÜG 5. kl	15
Halloweeni tähistamine - laternate meisterdamine, SÜG 6. kl	16
Halloweeni tähistamine - laternate meisterdamine, filmivaatamine SÜG 10. kl	19
Vana-Ameerika kunst	14
Eric Jacobi loeng "Rahvuslik mitmekesisus"	85
Tänapäeva teemalised testid, ristsõnad ja sõnamängud	26